

Szerkesztőség és irodahely
Strada 2
Ejeli
ELŐ
Egész é
Félévre
Negyedé
Egy hón

szereplők, műveiből
oktatás. 19.20: Rádió
afaniai-Hubay-Kerpely
Bethowen, Volkman
Hangverseny. Liszt
soda a való, Szerelmi
k: Szélesend és sze
Tavaszi csáb, Csaj
gin, Mi füstölög ott a
anovits: Fekete szem
buzakalász, Demény
Schubert-Liszt: Min
Husvétli harangok
ljése, időjárásjelentés
enekar hangversenye
a és cigányzenekari

átmoziban" c. revé
élet Bécsben, derős
Rádióégyes. Blodek:
gni: Parasztszület,
howen: Második szin
játék: Chopin: Noo
lo áriája, Wagner:
Faust.
tést. 22: Hangver
art műveiből.
Közvetítés Prágából.
fűnből.
iléziai filharmonika
Wagner, Saint-Saens,

ngverseny. Bimskij
ozart, Moszkvaskij,
ngorhangverseny.
enekar hangversenye.
ger: Lehár-egyveleg,
a asszonya, Freuden
mint a csokoládé.
lok. Márkus: Van
rauss: Dunakeringő.
ek Skandináviából.

Közv. Krakóból.
ried III. felvonása.
Hegedű- és orgona
tegedű- és zongora
ecagni. Kis Marat e.
Szimfonikus hang
vorák, Csajkovszkij
ella! „Miss Amerika“
és hárfahangver
Saint-Saens, Gla
15. Közv. Prágá
nből.
Műdalok, orosz

Szenzáció!
ess bécsi velour, nyul
odelek óriási válasz
nőlecső árban árusít

efések
le Ferdinand 8 szám
se, alakítása a leg
ra alatt gyári árban
a nagy választékban

Intelligens románul
ló zsidó egyént ke
nek II elemista fiacs
nhoz délutánra. Szé
enyi tér 14.

Intelligens zsidóval
nevelő aki a
án, német és ma
nyelvet bírja, varr
tud állást keres. E
eg házikisasszony
vagy beteg mellé
menne. Cim Malek,
Str. Bălcescu 9.

Ilágos műhely la
sal üzem-villannyal
ó Hosszu-u 26.

Szerkesztőség és irodahely
Strada 2
Ejeli
ELŐ
Egész é
Félévre
Negyedé
Egy hón

Ara 5 Lei

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Kolozsváron hirdetéseket
a
Rudolf Mosse
S. A.
Str. Reg. Maria No. 36 Tel. 4-13
és a
Lloyd Express
Str. Gelu No. 20. Telefon 14-55
hirdetési irodák vesznek fel

Miron Cristea és Miklós herceg Mária királynét ajánlották harmadik régensnek

Megállapították a régensválasztó nemzetgyűlés napirendjét. A liberálisok az alkotmányjogi kifogásokat csak ürügyül használták, hogy ne kelljen szavazniok

Ma választja meg a nemzetgyűlés a harmadik régenszt

Bucuresti-Bukarest, október 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt tíz óra körül össze a törvényhozó testületek: a kamara és a szenátus együttes régensválasztó nemzetgyűlése. A gyűlés lefolyása a következő lesz: a gyűlést Pop-Csicsó kamarai elnök fogja megnyitni, aki a kamara és a szenátus együttes ülését nemzetgyűlésnek deklarálja. Ezután fel fogják olvasni a két régens aláírásával és a miniszterelnök ellenjegyzésével ellátott kéiratot, amely a nemzetgyűlésnek új régens megválasztását ajánlja. A szavazás után az új megválasztott régens a nemzetgyűlésre. Ezután megérkeznek a parlamentbe Mihály király és a másik két régens, akik ugyancsak jelen lesznek az eskütételnél. Pimen moldvai metropolita, patriarcha helyettes, fogja az eskütételnél az egyházi szertartást végezni. Az eskütétel után azonnal dekretum jelenik meg, amely közli, hogy a régensválasztás átvette a kormánytól a királyi hatalom gyakorlását. A program pontos és végső megállapítása tekintetében azonban csak a mai minisztertanács fog dönteni.

A miniszterelnök parentálja el Buzdugan régenszt.
A mai nemzetgyűlés elejét az elhunyt Buzdugan régens emlékeztetének fogják szentelni. A parlament nevében Pop-Csicsó István elnök, a kormány nevében Maniu miniszterelnök fogják a régens érdemeit méltatni. Délután négy óra körül az Atheneumban gyászistentisztelet lesz az elhunyt régensért a család és a kormány, valamint a parlament tagjainak részvételével. Ezután a koporsót agyuntalpra helyezve kiszállítják a pályaudvarra, ahonnan külön vonat viszi délután hat óra körül a baucsemegeyi Faraoniba. A temetés csütörtökön reggel kilenc óra körül megy végbe a kormány tagjai, a parlament és a hatóságok képviselőinek jelenlétében. Bacaui jelentés szerint az elhunyt régens faraoni birtokán már meg is kezdődtek a munkálatok a sírbolt elhelyezése tekintetében. Letourneur és Sterian mérnökök vezetése mellett. A faraoni állomás váróterméit fékete posztóval vonják be s ugyancsak féketeivel lesz bevonva az állomásépület és az elhunyt birtokáig vezető út. Az elhunyt régens a birtokán lévő villájának háta mögött ásandó kriptában fogják örök nyugalomra helyezni. A kriptá-ásási munkálatokat a megyei prefektus és dr. Alexandru Buzdugan, a régens fia, a Banca Nationala igazgatója ellenőrzik. Gyászbejelentések nem lesznek a temetésen az elhunyt kívánsága szerint és csütörtökön délután öt óra körül a temetés résztvevőit a kormány tagjaival együtt külön vonattal szállítja vissza a fővárosba. Faraoni állomás nevet meg a temetés előtt Buzduganra változtatják.

Teljesen bizonytalan még az új régens személye
A megválasztandó régens személyét illetően még mindig a legfanatikusabb ver-

ziók vannak forgalomban. Egyes bukaresti lapok még önjelölteket is lansziroznak. Ujabbán Radulescu semmitőszéki tanácsos neve került forgalomba. Maniu terveit azonban senki sem ismeri. A miniszterelnök ma délelőtt meglátogatta Jorga professzort, akivel hosszabb megbeszélést folytatott a harmadik régens személyének megválasztásakérdésében. Ugyancsak tárgyalta a miniszterelnök dr. Lupul is. Tegnap este a kormánypárti képviselők és szenátorok közös vacsorán vettek részt, amelyen Maniu miniszterelnök is megjelent.

A bukaresti sajtó élénken kommentálja a liberális pártnak azt az állásfoglalását, amellyel alkotmányellenesnek minősítette a kormányt a régensválasztással kapcsolatos eljárásait. A lapok élesen elítélik a liberálisokat és egyhanguan megállapítják, hogy Maniunak alkotmányjogilag tö-

téletesen igaza volt. A liberálisok azt hitték, hogy állásfoglalásukkal a maguk javára hangolhatják Miklós és Miron Cristea régensket és a királyi családot, ha alkotmányellenesnek minősítik azt, hogy a királyjogok gyakorlását a kormány vállalta magára.

A Dreptatea és a kormány francia nyelvű hivatalosa, a „La Nation Roumain“ kommunikét közölték, amelyben leszögezik, hogy a kormány a két régenssel egyetértésben és az ő hozzájárulásukkal járt el. Az Adevurul azt írja, hogy a liberálisok egyszere nem akartak semmiáron részt venni az új régens megválasztásában. Ehez ürügyre volt szükségük, a melyet az alkotmány elferdített interpretálásában vélték feltalálni. A liberálisok azt nem akarták részt venni az új régens megválasztásában, mert nem akarták Mária királynéra adni szavazatukat, ugyan-

Hogyan intézkedik az alkotmány a régensi méltóság betöltéséről

A nemzeti parasztpárt már 1926-ban kérte, hogy szabályozzák a régensek utódlásának kérdését

Cluj-Kolozsvár, október 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A liberális és averzekánus párt, amint arról tegnap már beszámoltunk súlyos határozatot hoztak a szerdán délelőtt összehívott régensválasztó nemzetgyűléssel kapcsolatban. A két ellenzéki párt alkotmányellenesnek minősíti a kormányt az eljárását, amellyel magára vette a királyi előjogok gyakorlását és kimondja, hogy nem vesz részt a régensválasztó nemzetgyűlésen. Nem kívánunk most ennek az álláspontnak a politikai részével foglalkozni, inkább azt vizsgáljuk, hogyan lehetséges, hogy az alkotmány intézkedései nem gondoskodtak jól eleve arról, hogy egy régens halálával keletkezett válság minden vita, minden kontraverzio és minden zökkenő nélkül áthidalható legyen és vizsgáljuk meg az alkotmány jogszempontjából a kormány és az ellenzék egymással szembenálló felfogását.

Nem fér kétség hozzá, hogy a Ferdinand király halála óta lappangó és most ily brüszk módon kitörő alkotmányos krízis eredete Károly extrónörökösnek a trónról való lemondásában gyökerezik, mert a trónutódlás folytonossága már eleve kizárta volna hasonló megrázkódtatások lehetőségét is. Az extrónörökös lemondása tette szükségessé, hogy a kiskoru Mihály király helyett háromtagú régenstanács gyakorolja a királyi előjogokat és a liberális pártnak, de elsősorban Bratianu Jonelnek köszönhető, hogy a régens tanács installálásával egyidejűleg nem gondoskodott arról, hogy specialis statutummal, vagy éppen az alkotmányban szabályozza a régensség működését és újjaalakításának

feltételeit. Egyetlen szakasza van az alkotmányban, amely a régens tanács létesítéséről intézkedik, — a 83. paragrafus, a mely a következőképpen szól:

A 83-ik paragrafus.

1. bekezdés. A még életében lévő király kinevezhet egy három tagból álló régensséget, amely a király halála után a trónörökös kiskorúságának ideje alatt gyakorolja a királyi előjogokat. Ez a kinevezés a nemzetgyűlés hozzájárulásával, a 79. paragrafus által előirt formák között történik.

3. bekezdés. Ha a király meghal és a régens tanács nincs kinevezve és a trón örökös kiskoru, a törvényhozás két testülete együttes ülésen nevezi ki a régens tanácsot az alkotmány 79. paragrafus értelmében.

Pompiliu Ioanitescu válasz nélkül maradt kérdései

Ismeretes, hogy az eddig működő régens tanácsot Ferdinand király nevezte ki még életében, a nemzetgyűlés hozzájárulásával. Azonban már 1926-ban, Pompiliu Ioanitescu akkori ellenzéki képviselő interpellációt terjesztett be Bratianu Ionel miniszterelnökhöz, amelyben felhívta a figyelmét arra, hogy az alkotmányban semmilyen intézkedés nem szabályozza a régens tanács működését és sehol sincs arról szó, hogy mi történjék abban az esetben, ha

akkor azonban el akarták kerülni azt a kinos helyzetet is, hogy a királyné ellen szavazzanak.
Mária királyné tegnap délután hosszabb audencián fogadta Maniu miniszterelnököt, akivel két óra hosszat tárgyalt az új régens megválasztásáról.

Duca volt belügyminiszter tegnap este nyolc óra körül a Calea Victoriei egy gramofon üzlet előtt találkozott Ristu udvari miniszterrel s miután mindketten megcsodálták a patefon újdonságokat, hosszas tárgyalást folytattak a Buzdugan régens halálával kreált új politikai helyzetről.

A külföldi sajtó és Buzdugan régens halála

Páris, október 8. Buzdugan régens halála nagy meglepetést keltett a francia fővárosban. Az összes lapok részletes tudósítást közölnek Bukarestből a régens halálának részleteiről. A Temps a következőket írja:

„Buzdugan halála igen fontos politikai esemény, mert a régens tanács volt az, amely oly hosszú ideig támogatta a liberális kormányt. Most midőn más parlament működik Bukarestben mint az, amely a régens tanácsot ratifikálta, komoly következményekkel kell számolni. Maniunak számot kell vetni azzal a fontos tényvel, hogy érdekeltlen áll a jóviszonyt fenntartania a régens tanács másik két tagjával.“

az egyik régens meghal. A román alkotmányban a régens tanácsra vonatkozó fenti szakaszt a belga alkotmányból vették át 1866-ban az első román alkotmány megalkotásánál. Azóta ez az alkotmány négy-szer is módosulást szenvedett, 1879-ben, 1884-ben, 1917-ben és végül 1925-ben. A királyi hatalom gyakorlására, a trónöröklésre és a régensségre vonatkozó intézkedések azonban változatlanul maradtak. Pompiliu Ioanitescu ezzel kapcsolatosan a következő kérdéseket intézte Bratianu Ionelhez:

— Nem-e tartja szükségesnek egy statuum elkészítését, amely szabályozza a régens tanács működését és amely intézkedik azokban az esetekben, ha az egyik régens beteg lesz, vagy képtelen misszióját betölteni, — ha az egyik régens meghal, vagy egyik régens viselkedése nál, magatartásánál fogva méltatlan lesz arra, hogy a magas méltóságot betöltse?

Ezek a kérdések azonban válasz nélkül maradtak, mert Bratianu Ionel egyszerűen tudomást sem vett az ellenzéki képviselő interpellációjáról. Így következhetett az be, hogy ma a politikai pártok ellentétes felfogásainak és szövegmagyarázatainak malomköve közé került maga az egész régens tanács intézmény.

Boila professzor nyilatkozik az Uj Keletnek az alkotmányjogi helyzetről

Kérdéssel fordultunk dr. Boila Romulus professzorhoz, a kolozsvári egyetem alkotmányjogi tanárához arra vonatkozólag, milyen alkotmányjogi megfontolások alapján járt el a kormány, midőn az egyik régens halálára való hivatkozással magárvette a királyi hatalmak gyakorlását. Boila professzor kérdéseinkre a következőket válaszolta:

Az alkotmány nem tud kéttagu régenstanácsról

— Az alkotmányjog 83. paragrafusa háromtagu régenstanácsról beszél. Abban a pillanatban tehát, midőn az egyik régens meghal, a régenstanács, mint olyan, megszűntnek tekinthető, mert az alkotmány kéttagu régenesség működéséről nem tud. Igaz ugyan, hogy két régens gyakorolhatja jogérvényesen a királyi előjogokat, de ez csak arra az esetre vonatkozik, ha a harmadik is életben van. A régenesség az alkotmány szerint három tagból áll s ha Buzdugan régens halála után a régenstanács életben lévő két tagja továbbra is gyakorolhatta volna a királyi előjogokat, ez annak jogszervi szentesítése lett volna, hogy kéttagu régenstanács is létezhetik, amit azonban az alkotmány nem ismer. Ellenben az alkotmány 81. paragrafusa kimondja, hogy „a király halálától kezdve és mindaddig, míg utódja az esküt le nem teszi a királyi alkotmányos jogait a román nép nevében és saját felelősségére a minisztertanács gyakorolja”. Buzdugan régens halálával a régenstanács, mint intézmény megszűnt létezni, ennél fogva mindaddig, míg a harmadik régens megválasztásával a régenesség az alkotmány értelmében teljessé válik, a 81. paragrafus alkalmazásával a kormánynak kell a királyi előjogokat gyakorolni, természetes azonban, hogy a kormány önmaga, a román nép és a törvényes elölte felelős mindazokért az aktusokért, amelyeket a királyi jogok gyakorlásával végez.

— Amennyiben ez így van, hogyan történik a régenstanács új tagjának megválasztása?

Hogyan történik a régensválasztás?

— Ezt a kérdést — válaszolta Boila professzor — az alkotmány 79. paragrafusa szabályozza. Ez a paragrafus a következőket mondja ki: „Trónüresedés esetén a törvényhozás két háza azonnal együttes nemzetgyűlésre ül össze, anélkül is, hogy összehívják és összehívásukat számított nyolc napon belül királyt (jelen esetben régens) választ. A választáshoz a képviselők és szenátorok háromnegyed részének jelenléte és a szavazók kétharmad többsége szükséges. Amennyiben ez a választás a fentírt körülmények között 8 napon belül nem történik meg, a kilencedik napon délután, tekintet nélkül a megjelenetek számára, abszolút többséggel választ a nemzetgyűlés. A paragrafus utolsó bekezdése értelmében a szavazás titkos. A fentebbiekből kitűnik, hogy a régenstanács harmadik tagját a nemzetgyűlés választja. A kormány tehát senkit sem javasolt s a titkos szavazás alkalmával mindenki arra szavaz, akit legjobb lelkiismerete szerint megfelelőnek talál.

— És mi történik most, hogy az el-

lenzéki pártok nem vesznek részt a választásban?

Az alkotmány sehol sem beszél pártokról, csupán nemzetgyűlésről, amely, mint a román nép képviselője, szuverén módon választja azt, akinek kezébe akarja sorsának intézését letenni.

Eddig szóltak Boila professzor kijelentései. A fentebb kifejtett felfogás a kormány álláspontja, amelyet a miniszterelnöknek az a kijelentése is szentesített, hogy ezt az álláspontot képviseli a régenstanács két életbenlévő tagja: Miron Cristea dr. patriarcha és Miklós királyi herceg. Az „audiatur et altera pars” elve alapján megkérdeztük a liberális párt egyik jogászvezetőjét, mivel indokolja az ellenzék a régenválasztástól való távolmaradását. Informátorunk a következő választ adta:

A liberális álláspont

A kormány az alkotmány 79. paragrafusára hivatkozik. Ez a paragrafus arra az esetre intézkedik, ha trónüresedés következik be. Fennáll-e vajon most ez az eset? Nem, annál is kevésbé, mert hiszen

ma az országnak koronás királya van.

Az ő nevében hozzák a törvényeket, az ő nevében hirdetik ki az ítéleteket, az ő nevében akkreditálják a diplomatákat, ő személyesíti meg tehát a királyi hatalmat, amelyet kiskorúsága ideje alatt egy háromtagu régenstanács gyakorol. Két régens azonban elegendő ahhoz, mint a régenesség többsége, hogy alkotmányjogi érvényes intézkedéseket fogadjon.

E két régens kizárólagos jogát képezi tehát az is, hogy javasolja a parlamentnek a harmadik megválasztását. Így lenne a király is, ha életben volna. Egy régens hiánya azonban nem képezhet olyan „capitis deminutiót”, hogy a királyi jogok a két régens kezéből a minisztertanácsra háruljanak át. Nem lehet szó az egész régenstanács rekonstrukciójáról, csupán kiegészítéséről. Ezért a kormánynak azt a gesztusát, amellyel magárvette a királyi hatalmak gyakorlását, államcsínynek kell nevezni.

Ki a felelős?

A fentebbiekből a következők állapíthatók meg: Az alkotmány nem intézke-

Beszélgetés Mr. Smith angol munkáspárti képviselővel a palesztinai eseményekről, a világbékéről és a rettenetes romániai országutakról

Renie Smith a romániai vas- és fémmunkások bukaresti kongresszusán nyilatkozott romániai impresszióiról

București-Bukarest, október 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A romániai vas- és fémmunkások szakszervezetének nemrégiben Bukarestben lezajlott kongresszusán egy angol munkáspárti képviselő is megjelent. Rennie Smithnek hívják az angol munkáspártnak ezt a képviselőjét, aki a pártnak is egyik legmarkánsabb tagja.

Rennie Smith Bukarestbe való kiküldetését arra is felhasználta, hogy behatóan érdeklődjék a romániai munkásvizonyok iránt és személyesen keresse fel a fontosabb romániai ipartelegeket. Az Uj Kelet munkatársa felhasználta az alkalmat, hogy a még viszonylag fiatal szocialista képviselővel beszélgetést folytasson azokról az impressziókról, amelyeket itt, Romániában a munkásmozgalomról és általában a politikai viszonyokról nyert.

A palesztinai kérdés.

Mindenekelőtt a palesztinai eseményekkel kapcsolatban kérdeztem meg az angol munkáspárti képviselő véleményét, aki a kérdésemre a következő választ adta:

— Henderson külügyminiszter a napokban másodszer szögezte le ezzel a kérdéssel kapcsolatban a saját maga és az angol munkáspárt álláspontját. Kijelentette, hogy Anglia minden körülmények között eleget tesz a mandátumban vállalt kötelezettségeinek és továbbra is támogatni fogja a zsidó nemzeti otthon felépítésére irányuló törekvéseket. A munkáskormány fokozott szimpátiával van eltelve a cionista eszmék iránt, amelyek a zsidó népet felrázták évezredek aléltóságából, hogy a progresszív eszmék szolgátabá állítsák.

A rettenetes román országutak

— Milyen impressziókat szerzett Romániában — kérdeztem meg a fiatal angol képviselőtől.

— Szerzett impresszióim — válaszolta a kérdésre Mr. Smith —, általában jók. A falvak és a nép festői viselete mély hatást gyakorolt rám. A román paraszt jó, szerény és dolgoz. Ami azonban valósággal megdöbbentett, az az országutak rettenetes elhanyagoltsága.

Angliában az ilyen utakat elzárják a közlekedéstől. Csodálko-

zom, hogy akad soffőr, aki ilyen nyaktörő utakon utnak indul.

Megértem most már azt is, hogy miért olyan nagy a kereslet Önöknek autókalkulációkban. Ugy hiszem, hogy az utak megjavításával kapcsolatos munkálatok egy csapásra megoldanak Románia gazdasági problémáit. Milyen jól fogna nálunk néhány ilyen út — jegyezte meg szarkasztikusan Mr. Smith —, egy csapásra megoldaná a munkanélküliség problémáját.

Az angol munkáskormány külpolitikája

Ezután az angol munkáskormány külpolitikájának irányadó elvei iránt érdeklődtem Mr. Smithnél, aki erre vonatkozólag a következő választ adta:

— Az angol munkáskormány legnagyobb külügyi problémáját a leszerelés és a világbéke megszilárdítása képezi. Az angol munkáspárt már 1914 óta a háború ellen küzdött és MacDonald amerikai útja is ezzel a kérdéssel hozható összefüggésbe. Reméljük, hogy MacDonaldnak sikerülni fog az Egyesült Államok kormányával megegyezésre jutni a tengeri leszerelés ügyében, hogy azután Japánnal és Olaszországgal is megállapodást létesítsen ebben a kérdésben. Ha mindezt sikerül tető alá hozni,

akkor Genfben fikt accomplit elé fogjuk állítani a többi hatalmakat is a légi béke és a szárazföldi leszerelés tekintetében.

A béke ügyét szolgálja az az immár megvalósítottnak tekinthető vágyunk is, hogy felvegyük Oroszországgal a diplomáciai érintkezést. Ennek nemcsak Angliára nézve lesznek előnyei, hanem Oroszország számára is, amennyiben a meginduló angol-orosz kereskedelem enyhíteni fogja az oroszországi nyomort és a szovjet vezetőit arra fogja kényszeríteni, hogy a többi európai országokkal is felvegyék az érintkezést. Az angol-orosz diplomáciai viszony felvétele a békének egy újabb éttapját jelenti.

A munkáskormány teljes biztonságban érzi magát

— Milyen a munkáskormány belpolitikai helyzete főleg milyennek a jövőre való kilátásai kérdeztem Mr. Smithtől.

— Egészen bizonyosra vehető, hogy az

dik az egyik régens elhalálása esetére. Ugy a kormány, mint az ellenzék az alkotmány szövegének interpretálására támaszkodik állásfoglalásának megindoklásában. A kormány felfogása szerint az alkotmány csak háromtagu régenstanácsot ismer el, ketten tehát nem alkothatnak régensséget és így át kellett vennie a harmadik régens megválasztásáig a királyi hatalom gyakorlását. Az ellenzék ezzel szemben azt vitatja, hogy a hatalmat két régens is gyakorolhatja. Az alkotmány betűszerinti értelmezésében kétségtelenül a kormánynak van igaza, ami azonban nem jelenti azt, hogy az ellenzéki felfogás mellett nem lehet argumentumokat felsorakoztatni. A helyzetért azonban azok felelősek, akik nem gondoskodtak már eleve a kérdésnek törvényes szabályozásával arról, hogy hasonló megrázkódtatások elkerülhetők legyenek. A kormány rendelkezik a parlamentben a kétharmad többséggel és így a ma déli előtt megejtendő választás alkotmányjogi érvényességéhez szó sem térhet. Belátatlan azonban, hogy milyen politikai komplikációkat fog a jövőben előidézni az, hogy az ellenzék távol tartja magát ettől az egész ország jövőjére oly fontos és oly nagy kihatással levő aktustól.

Kasztner Rezső

angol munkáskormány legalább két éven keresztül uralmon marad. Ezt az a körülmény is biztosítja, hogy számos kérdésben álláspontunk megegyezik a liberális pártéval.

A tél folyamán nacionalizálni fogjuk a bányákat s minthogy a bányák nacionalizálása tekintetében a liberálisok is egy véleményen vannak velünk, nem hisszük, hogy ellenzéki harcra kerüljön a sor.

Ami a munkanélküliséget illeti, megállapítható, hogy Európa jelenlegi vámpolitikája végzetesen hozzájárult a munkanélküliség állandó fokozódásához. Különböző európai államok között a védővámok kínai falakat vonnak, a piacok elvannak szigetelve, miért is a termelés agonizál, a fogyasztás minimális, az árucserre teljesen fennakadt, a munkások milliói éheznek. Epen ezért Anglia genfi képviselője már megtette javaslatát Genfben az európai vámpolitika radikális megváltoztatására.

Anglia és Románia kapcsolatai

— Végül mi a véleménye Anglia és Románia kapcsolatait illetően a képviselő urnak?

— Romániával külpolitikailag teljesen azonos utakon haladunk. Ami a gazdasági kapcsolatokat illeti, remélem, hogy ez csak fokozódni fog.

Hiszen ez az ország olyan gazdag természeti kincsekben, olyan kitűnő termőföldjei vannak, hogy csak balkezes és rosszhiszemű politika okozhat itt gazdasági válságot.

Amint látom, ezt a balkezes politikát elég hosszú időn keresztül folytatták.

Beszélgetésünk végétével Rennie Smith váratlanul a következő kérdéssel fordult hozzám:

— Mondja meg őszintén, haragudtak ránk, angolokra a palesztinai események miatt? Majd meg sem várva választomat, folytatta: — Ki lehetett elkészülve hasonló dolgokra? Egy bizonyos, ezeknek nem szabad többé előfordulniuk. Bizzanak továbbra is az angol népből.

E szavaknál Mr. Smith bucsura nyújtotta kezét.

Hátszegi Ernő.

Iorga kal

București-Bukarest

Uj Kelet tudósítójától Uj Kelet ma délen egy megbeszélést folytatott terelnökkel a megvádkolt régens személyéről. Ezután a professzor képviselőit, akik előtti latkozatot tette az ak-

— Nem vagyok e állásponton, mintha mányellenesen járt volna jogok gyakorlásának. Annál is kevésbé, mégis hozzájárulására desnek egyébként is csupán, engem pedig Ami a megválasztást lyét illeti, mély sajnál- tenem, hogy általam ségre, napok óta hiál embert, aki politikai független és a rég- szükséges presztizzsel. Elszomorító eredmén- resés.

— Mi a véleménye a megüresedett régens betöltéséről?

— Elena anyakirányebbnek, Mária királykal hazafibbna ismer elhíhetném, hogy elfo- tanácsba való belépés rálnét illeti, ő élet- méltóságot tölthet bent szenzációt az új- királynéknak ki van je- illető hely a történel- ebben az életben na- nem hozhat az ő szá- — Diktatura követ- — Bratianu Jonel s- taturát és Maniu se- létesíteni.

— Kit tart profes- személynek a régens- lépésre? — kérdezték- írók.

— Huszonnégy ór- időt kértem erre vonat- niszterelnöktől.

Mária két régens

București-Bukarest, hogy a liberális és a kommunikében hozta azt, hogy nem hajlat- lasztáson résztvenni, elnök nem is kereste.

Bratianu Vintilával és nokkal a választás- érintkezést keressen.

Maniu minisztereln- óraker audienclán je- Cristea és Miklós her-

A két régens a m- folytatott megbesz- ria királynét ajánk- régenstanács harr-

Maniu azonban külön- való hivatkozással, ki-

A liberális párt ma- letet tartott, amelyen- vanu felvetette azt a- láspontot foglal el a- ria királyné esetlege- választásával szembe- desére Florescu volt- ter választott, aki elm- szelgetést folytatott- kérdéstről Bratianu J- Jonel a következőket-

Miért ne- ria kirá- nácsba?

— Midőn az első r- alakításáról volt szó, ria királynét és meg- landó volna-e belépni- mel választott és két-

A legújabb őszi kalap, fehérnemű stb. stb. férfidivat újdonságok nagy választékban és a legolcsóbb árban szerezhetők be.

Papp és Felszegi
CLUJ Piața Unirii 14. FÓTÉR

Legolcsóbban fest, és tisztít Unió Cluj vidéki gyűjtők kerestetnek magas jutalék mellett.

Jorga szerint hiába keresnek alkalmos személyt a régensi méltóság betöltésére

Pop Csicsó és Presan tábornok kerültek előtérbe

București-Bukarest, október 8. (Az Uj Kelet tudósítójától). Jorga professzor ma délután egy óra hosszat tartó megbeszélést folytatott Maniu miniszterelnökkel a megválasztandó harmadik régens személyére vonatkozólag. Ezután a professzor fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt a következő nyilatkozatot tette az aktuális kérdésekről:

Nem vagyok egyáltalán azon az állásponton, mintha a kormány alkotmányellenesen járt volna el a királyi jogok gyakorlásának magára vételével. Annál is kevésbé, mert ez a két régens hozzájárulásával történt. A kérdésnek egyébként is ez formai oldala csupán, engem pedig a lényeg érdekel. Ami a megválasztandó régens személyét illeti, mély sajnálattal kell kijelentem, hogy általános szerencsétlenségre, napok óta hiába keresünk olyan embert, aki politikailag szabadkezü, független és a régensi méltósághoz szükséges presztízzsel rendelkező volna. Elszomorító eredménnyel járt ez a keresés.

— Mi a véleménye professzor urnak a megüresedett régensségi állásról való betöltéséről?

— Elena anyakirálynőt sokkal szerényebbnek, Mária királynét pedig sokkal hazafibbnak ismerem, semmint hogy elhíhetném, hogy elfogadnák a régens tanácsba való belépést. Ami Mária királynét illeti, ő életében csak olyan méltóságot tölthet be, amely nem jelent szenzációt az újságoknak. Mária királynénak ki van jelölve az őt megillető hely a történelemben és semmi ebben az életben nagyobb dicsőséget nem hozhat az ő számára.

— Diktatura következhetik?

— Bratianu Jonel sem létesített diktaturát és Maniu sem fog diktaturát létesíteni.

— Kit tart professzor ur alkalmas személynek a régens tanácsba való belépésre? — kérdezték végül az újságírók.

— Huszonnégy órai gondolkodási időt kértem erre vonatkozólag a miniszterelnöktől.

Mária királynét ajánlja a két régens.

București-Bukarest, október 8. Mint ahogy a liberális és az averescanus párt kommunikációja hozták nyilvánosságra azt, hogy nem hajlandók a régensválasztáson résztvenni, Maniu miniszterelnök nem is kereste az alkalmat, hogy Bratianu Vintilával és Averescu tábornokkal a választással kapcsolatosan érintkezést keressen.

Maniu miniszterelnök ma délután öt órakor audiencián jelent meg Miron Cristea és Miklós herceg régensek előtt.

A két régens a miniszterelnökkel folytatott megbeszélés során Mária királynét ajánlta Maniunak a régens tanács harmadik tagjává.

Maniu azonban különböző elvi okokra való hivatkozással, kitérő választ adott.

A liberális párt ma délelőtt értekezletet tartott, amelyen Leonte Moldovanu felvetette azt a kérdést, milyen álláspontot foglal el a liberális párt Mária királyné esetleges régenssé való választásával szemben. Moldovanukérdésére Florescu volt igazságügyminiszter válaszolt, aki elmondotta, hogy beszélgetést folytatott egy ízben erről a kérdéssel Bratianu Jonellel. Bratianu Jonel a következőket válaszolta:

Miért nem lépett be Mária királyné a régens tanácsba?

— Midőn az első régens tanács megalkotásáról volt szó, felkerestem Mária királynét és megkérdeztem, hajlandó volna-e belépni. A királyné nemel választ és két indokot hozott fel

álláspontjának megokolására. Az egyik, hogy alkotmányjogilag nincs tisztázva, vajjon nő gyakorolhatja-e Romániában a királyi előjogokat. A másik, hogy a királyné kényes helyzetbe kerülne fiával szemben, ha valaha is felmerülne az a kérdés, hogy Károly herceg visszatérjen Románia trónjára.

— A királyné szempontjait eléggé indokoltan tartottam és csatlakoztam Florescu előtt Bratianu Jonel. Arról hozzájuk, — fejezte be nyilatkozatát nem beszélt Florescu, hogy Mária királyné ma is fentartja-e álláspontját.

A kérdés körül parázs vita keletkezett, mert Leonte Moldovanu váltig követelte, hogy a liberális párt foglaljon állást ebben a kérdésben, Duca

viszont a kérdésnek napirendről való levételét kérte és arra hivatkozott, hogy nem a személyi rész érdekli a liberális pártot, hanem az elvi oldala.

Ma délelőtt a miniszterelnökségen az újságírók megkérdezték Maniut, ki lesz az új régens. A miniszterelnök a következőket válaszolta:

— Nem tudom. Az új régens a nemzetgyűlés választja meg titkos szavazással és én nem tudhatom előre, hogy mi lesz ennek a szavazásnak az eredménye.

A miniszterelnök kijelentése alapján, politikai körökben nem tartják kizártnak, hogy Pop Csicsó Istvánt választja meg a nemzetgyűlés régensnek. Más részről viszont

erősen tartja magát a verzió, hogy Prezan tábornokot fogják régenssé választani.

A kormány alkotmányosan járt el.

Stere nyilatkozatot adott az Adeverul tudósítójának s ragyogó jogi argumentációval bizonyítja be, hogy a kormány alkotmányjogilag az egyetlen lehetséges utat választotta, midőn magára vette a királyi jogok gyakorlását. Hogyan működhetik egy kéttagu régens tanács, ha például a napirenden lévő súlyos kérdésekben nézeteltérés támad a tanács két tagja között. Ugyancsak nyilatkozik erről a kérdéssel Tuman igazságügyminiszter is, aki rámutat arra, hogy az alkotmány 81-ik paragrafusa nemcsak a király halála esetén alkalmazandó.

A régens tanács mint intézmény, megszűntnek tekintendő, ha az egyik régens elhalálozik, mert az alkotmány csak háromtagu régens tanácsot ismer. Az ellenzéki pártok tévesen magyarázzák tehát az alkotmányt, ha azt állítják, hogy két régens is gyakorolhatja a királyi hatalmat. Ugyancsak tévednek az ellenzéki pártok, ha azt hiszik, hogy az életben lévő két régens javasolhatja a parlamentnek a megválasztandó harmadik személyét. Ez a jog egyedül és kizárólag a királyt illeti meg, akinek személyi atribúciója a régensek személyére vonatkozó javaslatétel. A régens tanácsot, illetőleg annak tagjait kinevezni azonban kizárólag a nemzetgyűlés hivatott, mintahogyan a nemzetgyűlés választja a királyt is, abban az esetben, ha trónüresedés következne be. Annál is inkább, mert az alkotmány értelmében minden hatalom a nemzetből fakad, még a királyi hatalom is.

SELECT MOZGÓ

csütörtöki kezdettel bemutatja

BILLIE DOWE

(Sárga liliom, Elrabolt menyasszony

főszereplője) legújabb filmét a

Follies Bergere lánya

Nagyszerű rendezésű film, felül-

multhatatlan pompával.

Monopol Erofilm.

URÁNIA MOZGÓ

csütörtöki kezdettel mutatja be Amerika

legszenzációsabb filmét:

Mimy Bellamy bűnpere

izgalmas bűnügyi dráma, főszerepben:

Betty Bronson és Leatrice Joy.

Monopol Metro-Goldwyn.

Bratianu Jonel meghiusította Ferdinand királyt és Károly extrónörökös kibékülését

A „Cuvântul“ folytatja egykori leleplezéseit az extrónörökös ügyének eddig ismeretlen részleteiről

București-Bukarest, október 8. (Az Uj Kelet tudósítójától). A ma délelőtt kezdődő régensválasztó nemzetgyűlést óriási izgalom előzi meg Bukarestben és ezt az izgalmat természetesen csak fokozzák azok a kombinációk, amelyek a megválasztandó régens személyét illetőleg forgalomban vannak. A legfantasztikusabb verziók keltek szárnyra arra vonatkozólag, ki fogja betölteni az elhunyt Buzdugan régens helyét. Azt politikai körökben egyöntetűleg megállapították, hogy az ország közéletéből ugyyszólván teljességgel hiányoznak azok a személyiségek, akik egyéni és erkölcsi tulajdonságaiknál, presztízsiüknél és függetlenségüknél fogva megkönyithetnék Buzdugan régens helyének méltó módon való betöltését.

Az egyik bukaresti lap a „Cuvântul“ nem minden célzatosság nélkül szenzációs és eddig teljesen ismeretlen részleteket közöl arról, hogyan történt meg 1926. január 4-ikén az extrónörökös lemondatása. Elmondja a lap, hogy a koronatanács határozata értelmében Jorga professzornak és dr. Vaida Sándornak Velencébe kellett volna utaznia, hogy kibékítse Károly herceget, Károly ugyanis egy, a királyi udvarban történt konfliktus — a Stirbey herceggel való kínos incidense után utazott el külföldre. Ezzel szemben Hiotu udvari miniszter utazott Velencébe és levelet vitt a hercegnek, amely a következő feltételeket tartalmazta: Vagy lemond a trónról, vagy pedig jelentse ki, hogy egészségügyi állapotát megrendült, vonuljon vissza Szinjába és helyezze magát a királyi család és a kormány rendelkezései alá. Manoilescu az ellene indított összeesküvés per tárgyalása során elmondotta, hogy a herceg kijelentette neki:

— Ha nem így történik, úgy a helyzet megváltozott volna. Arra azonban nem volt hajlandó, hogy bolondnak jelentse ki magát. Ugyancsak elmondotta Manoilescu, hogy 1926 márciusában, tehát két hónappal a lemondás drámája után au-

diencián fogadta őt Ferdinand király és azt a szilárd elhatározását közölte vele, hogy vissza hozza az országba Károly herceget.

— Ami történt a herceggel, — mondotta Ferdinand király, — csak azért történt, hogy jótudat terítsük. Könnyes szemekkel mondotta el a király, hogy vissza szeretné hozni a trónra Károlyt, aki mégis csak az ő fia. Azt hiszem, — mondotta az elhunyt uralkodó, hogy a herceg meg fog javulni és én leszek az, aki visszahozom őt a trónra. Averescu tábornok, majd Mihai Popovici felsőbb misszióval jártak Párisban, hogy a herceg visszatérésének útját előkészítsék. Averescu tábornok bevallotta Manoilescu perének tárgyalásánál a hadbírósg előtt, hogy Ferdinand király titokban találkozott fiával Károly herceggel trónról való lemondása után. A herceg azt hitte, hogy visszajövetele elkerülhetetlenül szükséges és erre támaszkodva feltételeket állított királyi atyjának, hogy visszatérjen. Az uralkodó erre azt felelte fiának, hogy neki nem állítani, hanem elfogadni kell feltételeket.

Ugyancsak a per tárgyalása során megkérdezték a tanuként szereplő Maniutól, van-e valami törvényes akadály annak, hogy a herceg a régens tanács tagja lehessen. Maniu a következőket válaszolta:

— Semmilyen akadály nem állhat fenn. A herceg lehet régens, annál is inkább, mert nem mondott le a román állampolgárságról.

Maniu még hozzátette, hogy a január 4-iki aktus revíziójának semmilyen törvényes akadály nincs.

Jorga, Mihalache és Vaida Sándor ugy vallottak, hogy Károly hercegnek nemcsak joga, de kötelessége az ország és az ő fia sorsa felett örködni.

A „Cuvântul“ szerint Madgearu azt vallotta a hadbírósg előtt, hogy Károly herceg visszatérését két feltételhez kötötte az elhunyt Ferdinand ki-

rály: Hogy azonnal váljon el Lupescu asszonytól s hogy térjen vissza elhagyott feleségéhez. Am a Károly kérdést nem lehetett megoldani, mert egyetlen ember szállt szembe az ország akaratával: Bratianu Jonel, mint ahogyan azt Mihalache vallotta ugyancsak a Manoilescu per tárgyalása során.

A „Cuvântul“ mai számát az egész országban így például Kolozsváron is néhány óra alatt elkapkodták. Kormánykörökben azonban leszögezték, hogy csupán a lap akciójáról van szó, ami azonban egyáltalán nem befolyásolja a mai régensválasztást.

Tekintse meg!

Áram meglepően olcsók!
Szönyeg
Függöny
Bútor szövet
Hencser takaró
Agyag tura
Mocett stb.

külön osztályomat!

Szabó Jenő

nagyruháza

TELEFONSZÁM 4-79

Woldemaras tizen négy hivat vete őrizetbe a rendőrség

Berlin, október 8. Kownói jelentés szerint Woldemaras hűveinek lakásaiban tovább folynak a házkutatások. A rendőrség a volt miniszterelnök újabb tizen négy hivat vete őrizetbe, akik ellen kompromittáló adatok merültek fel szenkivül titkos összejövetelen vettek részt, amelyről azt gyanítják, hogy az összeesküvéssel van kapcsolatban. A letartóztatott összeesküvők perét, kiknek száma most már negyvenötre emelkedett, a napokban fogja hadbírósg tárgyalni.

elhalálása esetére, az ellenzék az alinterpretálására társának megindokoltá-felfogása szerint az omtagu régens tanácsa tehát nem alkotmányos, így át kellett venni megválasztásáig a orlását. Az ellenzék atja, hogy a hatalmakorolhatja. Az al-értelmezésében két-nak van igaza, ami azt, hogy az ellenem lehet argumen-atni. A helyzetért nek, akik nem gon-a kérdésnek törvé-erről, hogy hasonló kerültek legyennek. ik a parlamentben el és így a ma dél-sztás alkotmányjogi sem térhet. Belát-ty milyen politikai a jövőben előidézni távolítja magát jövőjére oly fontos levő aktustól.

Kasztner Rezső

Áspárti

Romániai

ai impresszióiról

legalább két éven rad. Ezt az a körül-gy számos kérdés-gegyezik a liberális

cionálizálni fog-mint hogy a bá-ása tekintetében egy véleményen m hisszük, hogy kerüljön a sor.

liséget illeti, meg-rópa jelenlegi vá-m-hozzjárult a mun-fokozódásához. Künok között a védő-ronnak, a piacok el-riért is a termelés minimális, az áru- dt, a munkások mil-rt Anglia genfi kép-javaslatát Genfben a radikális megvál-

Románia kapcsa-

eménye Anglia és illetoleg a képv-

politikailag teljesen k. Ami a gazdasági mélem, hogy ez csak

g olyan gazdag kben, olyan ki-vannak, hogy rosszhiszemű gazdasági vál-

balkezes politikát ztül folytatták. tével Rennie Smith b kérdéssel fordult

zintén, haragudtak lesztinai események várvra választomat, ett elkészülve ha-bizonyos, ezeknek ordulniok. Bizzanak ében.

mith bucsura nyuj-Hátszegi Ernő.

űjtők kerestet-jutalék mellett.

A pápa mint felperes

Érdekes valorizációs per a kecskeméti járásbíróháson

Kecskemétről jelentik: Érdekes valorizációs per nyert befejezést a kecskeméti járásbíróháson. A perben a felperes maga XI. Pius pápa volt. A per számai esztendőkre nyulnak vissza. 1907 szeptember 10-én Kecskeméten meghalt Bakonyi Mihály jómódu híhu katolikus gazda, aki végrendeletében több hagyományt tett különböző vallási célokra. Többek között a római pápának is hagyományozott ezer koronát.

A végrendelet úgy intézkedett, hogy hagyományok kifizetése Bakonyiné halálát követő harminc nap alatt válik esedékessé. Bakonyi felesége 1927 decemberében elhunyt. A hagyományosok így a váci székeséghelyre, az egyházközség, a piaristák és a római szent-székek kérésére részük kifizetését. Bakonyi rokonai úgy szánták, hogy száz korona egyenlő nyolc fillérrel és így néhány pengővel akarták kifizetni az annak idején nagy summát kitevő hagyományokat. Ebből keletkezett az utána a valorizációs per Bakonyi rokonai ellen.

XI. Pius pápa nevében a váci püspök nyújtott be keresetet. Az alperes rokonok minden módot megragadtak a védekezésre. Elsősorban is az ellen emeltek kifogást, hogy miért nem közvetlenül maga a pápa pereskedik és miért a váci püspök útján. Hananér váci püspök erre a bírósághoz beadványt intézett, hogy amennyiben képviselői jogát el nem ismerék, akkor az egész hagyományról teljesen lemond XI. Pius pápa. A bíróság elismerte a püspöknek azt a jogát, hogy vagyoni jogi ügyekben eljárhat a pápa helyett. A bíróság megállapította végzésében, hogy a kánonjog alapján az illetékes megyéspüspök képviselheti a pápát a per tárgyalásán.

A váci püspök a pápa nevében száz százalékos valorizációt kért, vagyis a hagyományozott ezer korona helyett 1160 pengőt. Az ítélet kimondta a valorizációt és azt hetven százalékban állapította meg. Így az 1907-ben hagyományozott ezer korona helyett 812 pengőt állapított meg a római pápának.

Egy amerikai mechanikus a levegőben javította ki az időtartamrekordért versenyző repülőgép hibáját

Newyork, október 8. A Buffalo melletti repülőtérén egy 198 órája levegőben lévő repülőgép stabilizátorát erős szélrohamban súlyosan megrongálta. A pilóták, akik a géppel időtartamrepülést végeztek, nem akartak földre szállani s ezért szikratávíron szerelték kérték a géphiba kijavítására. A repülőtér egyik mechanikusa géppel felszállt s a rekordjelölt géphez alátért, ahonnan hatvanöt láb hosszú hágcsót dobott fel a megrongálódott gépre. A kötélhágcsót a pilóták elfogták s ekkor a mechanikus ejtőernyőt magára szerelve felkúszott a gépre s a hibát kijavította. Munkája végeztével a mechanikus ejtőernyővel kiugrott a gépből s szerencsésen földet ért. A javítási munkálatok nem vettek igénybe többet tizenöt percnél. A pilóták azután mégsem folytathatták egyfolytában időtartamrepülésüket, mert a huszonkilencedik benzinfelvitel nem sikerült s tüzemanyaghiány miatt le kellett szállniok.

Az uri közönség

kedvenc találkozó helye a

GROSZ-FÉLE

בשר ארטה, Étterem

ORADEA

Zöldfa utca 10. szám.

TIMIȘOARA

Lloyd-sor 11. szám.

Lakodalmok és banketi rendezéseket elvállalok. Valódi palesztinai borok eladási helye.

MacDonald megjelent az amerikai szenátusban és beszédet mondott

Nyilvánosságra hozták a flottaleszerelési konferenciára szóló meghívó tartalmát. Hoover és MacDonalddal ma is folytatják a hivatalos megbeszéléseket

Washington, október 8. Macdonald angol miniszterelnök ma megjelent a szenátus épületében, amikor a szenátus épen ülést tartott. A terembe lépő Macdonaldot a szenátorok tapsal fogadták s Curtiss alelnök beszédet intézett hozzá. Megújuló óvációk után Macdonald megköszönte az üdvözlést s a bizalom megnyilvánulását, amellyel utjának eredményeként a flottakérdés megoldását reméli. Azt hangoztatta, hogy sem Amerika sem Anglia nem kötne olyan szövetséget, amely más hatalmak ellen irányulna, mert mindkét nép vezetői a világbékét óhajtják szolgálni. Ennek a szolgálatában élt és halt meg Stresemann, aki gyanakvó és ellenséges maggatartást tanúsító politikusok között is tudta népe és a világbéke érdekét szolgálni s megérdemli, hogy a néhány szóval babért szolgáljon emlékének. Macdonald beszéde a szenátusban igen kedvező benyomást keltett.

Az egyező feltételek.

Páris, október 8. A Chicago Tribune párisi kiadása és a londoni Times az angol kormány flottaleszerelési konferenciára szóló meghívójának tartalmáról a következőket hozzák nyilvánosságra: A négy konferenciára meghívott hatalom nagyköveteinek Londonban átadott jegyzék felsorolja azokat a pon-

tokat, amelyekben Macdonald és Dawes amerikai nagykövet még az angliai megbeszélések során megegyezésre jutottak. A meghívó az alábbiakban adja azokat a kérdéseket, melyek tekintetében a két ország kormányai véleménye egyező:

1. A két hatalom kormánya a tengeri leszerelési konferencia előkészítő jellegű tanácskozásait a háborúellenes Kellogg-egyezmény eredményének és továbbfejlesztőjének tekinti.
2. A kormányok megegyeznek abban, hogy a paritásos elv keresztülvindó a haditengerészet mindazon kategóriáiban, amelyek a washingtoni egyezményben már szerepelnek. Amerika a brit teljes tengeri haderővel való paritást 1930 december utolsó napjáig törekszik elérni.
3. Felvetendő a csatahajók használati időtartamának kérdése.
4. Az érdekelt hatalmak beleegyezésének feltételezésével a két hatalom megegyezik abban is, hogy a tengeralattjárók megszüntetendők.

Végleges megállapodást természetesen csak az összehívott konferencia létesíthet s ezért hívja meg az angol kormány a másik négy érdekelt hatalmat a Londonban jövő év harmadik hetében kezdődő konferenciára.

Macdonald és Hoover megegyezésre jutottak.

Washington, október 8. Hoover és Macdonald közös nyilatkozatot adtak ki megbeszéléseikről. A nyilatkozat hangoztatja, hogy a két államférfi teljes őszinteséggel beszélt és vizsgálta meg azokat a kérdéseket, amelyek a két nemzet között surlódásokat okozhatnak és sikerült megegyezésre jutniok.

A hivatalos megbeszéléseket még ma is folytatják.

Angol politikai és diplomáciai körökben meg vannak győződve arról, hogy a tegnap kiadott tengerészeti konferenciára szóló meghívó folytán a leszerelésben érdekelt öt hatalom kormányai között rövidesen megindul az eszmecsere a januári konferencia előkészítésére.

A Reutter távirati iroda közli, hogy Henderson külügyminiszter aláírásával ma a kormány kiadta a meghívókat Amerika, Franciaország, Japán és Olaszország Londonban akkreditált nagyköveteinek kormányaikhoz való eljuttatás végett a jövő év január hónapjának harmadik hetében kezdődő londoni tengerészeti leszerelési konferenciára.

A bukaresti rádióleadóállomás — technikai okokból — beszüntette a leadást

Csak papíron volt hét kilovattos a bukaresti leadóállomás

Cluj-Kolozsvár, okt. 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Alig telt el két hét azóta, hogy a bukaresti rádióleadó állomás megkezdte működését. Azok után az országos méretű botrányok után, amelyek a bukaresti rádióleadó állomás megnyitását megelőzték, Románia rádióamatőrei meglehetősen pesszimizmussal fogadták a leadó működésének bejelentéséről szóló híreket. Az ünnepélyes megnyitás alkalmával már nem volt kétséges, hogy ez a rezerváltóság a közönség részéről teljesen indokolt volt. A bukaresti rádióleadó annak ellenére, hogy állítólag hét kilovattos energiával dolgozott, egész Erdélyben a hét kilovattos közönség ellenére is, a leggyengébb állomások közé tartozott. A hozzánk legközelebb fekvő Bukarest objektív megállapítható, jóval gyengébb volt Róma, Milano, Stuttgart és Toulouse állomásainál, nem is szólva a többi német és francia egy és négy kilovattos feszültséggel dolgozó állomásokról, amelyek mellett a bukaresti leadó messze elmaradt. A tegnapi nap forduló pont volt Románia egyetlen leadó állomásának történetében. A bukaresti rádióközpont, úgy látszik, megelégtette azokat a legtöbbnyire nem valami hízog stílusban megírt reklámoló leveleket és a bemondó a tegnapi program befejezésével bejelentette, hogy a bukaresti rádió leadó technikai okokból egyelőre beszünteti működését. Ami eddig még egyetlen rádió leadóval sem történt meg, megtörtént Bukarestben. Két heti dicsőséges pályafutás után a bukaresti rádió leadó állomás lett az első, amely adását beszüntette. Ez a tény ma, amikor a legtávolabb fekvő állomásokban egyre emelik az újabb és újabb leadó állomásokat, kétségtelenül nem válik Románia dicsőségére, különösképp nem akkor, amikor ugyiszólván Románia ma az egyedüli állam, amely egyetlen rádió leadó felett sem rendelkezik. Érdekes különben egy kolozsvári ismert rádiómérnök nyilatkozata, akit megkértünk arra, hogy közölje velünk a bukaresti leadó működésével kapcsolatban szerzett impressziót.

— Mindenekelőtt — mondotta informátorunk — egy tényt kell konstatálnunk, nevezetesen, hogy a mi hét kilovattosnak hirdett állomásunk egy rendesen működő két kilovattos külföldi leadóval sem vehette fel a versenyt. A rádió szakértőknek az a véleményük, hogy a bukaresti leadó csak papíron volt hét kilovattos valójában pedig egy oly minimális energiával dolgozott, hogy a külföld számára egész biztosan élvezhetetlen volt. Érdekes anyag volna különben megtudni milyen „légkőri“ zavarok közbejártására tündek el ezek a kilovattos differenciák. Technikailag különben volt a bukaresti leadóknak egy igen súlyos hibája, nevezetesen, hogy interferált Frankfurt, Kattowicz, sőt egy hosszú hullámhosszan dolgozó orosz állomással is. Ez aztán véglegesen élvezhetetlenné tette a bukaresti

programot. Ami a leadó omás beszüntetését illeti, állítólag csak egy ideiglenes szünetelésről van szó és hivatalos jelentés szerint 10-ikén a leadó állomás ismét megkezdte működését. A romániai rádió-előfizetők körében azonban nagy az elégedetlenség a bukaresti leadó állomás tarthatatlan állapota miatt és hivatalosan is az a vélemény alakult ki, hogy a rádió leadó állomást ameddig a teljes radikális reorganizációt keresztül nem viszik, ne nyissák meg. Különösen Erdélyben, ahol a magyar leadó óriási népszerűségnek örvend, nyilvánul meg a legerélyesebb formában a romániai részéről ez az óhaj, mert a bukaresti rádió leadó állomással akarják a budapesti hegemoniát csökkenteni.

programot. Ami a leadó omás beszüntetését illeti, állítólag csak egy ideiglenes szünetelésről van szó és hivatalos jelentés szerint 10-ikén a leadó állomás ismét megkezdte működését. A romániai rádió-előfizetők körében azonban nagy az elégedetlenség a bukaresti leadó állomás tarthatatlan állapota miatt és hivatalosan is az a vélemény alakult ki, hogy a rádió leadó állomást ameddig a teljes radikális reorganizációt keresztül nem viszik, ne nyissák meg. Különösen Erdélyben, ahol a magyar leadó óriási népszerűségnek örvend, nyilvánul meg a legerélyesebb formában a romániai részéről ez az óhaj, mert a bukaresti rádió leadó állomással akarják a budapesti hegemoniát csökkenteni.

A bécsi Kreditanstalt és a Bodenkredit fuzió tárgyalásai kedvezően haladnak

Schober mentette meg a Bodenkreditet?

Bécs, okt. 8. — A Bodenkreditanstalt pénztáráról tegnap délelőtt rendkívül élénk volt a forgalom. A déli órákban azonban a hangulat megnyugodott, mert a betevők belátták, hogy az intézet akadálytalanul teljesíti a betétek kifizetését s pénzüket nincs okuk féltetni. A forgalom délben megcsappant s a hangulat ma is nyugodt.

A Kreditanstalt és a Bodenkredit fuzió tárgyalásai kedvező mederben haladnak előre. A Kreditanstalt igazgató-ságát és közgyűlést csütörtökre hívták össze s ekkor döntenek véglegesen a már elhatározott szanalás és fuzió felől.

A lapok megállapítják, hogy Schober nek érdemei vannak a válságba jutott Bodenkredit megmentése körül. A kormány pénzügyi krachttól mentette meg Ausztria népét.

Bécs, október 8. A tőzsdét a Bodenkreditanstalt válsága nem rázkodtatta meg. A bank iparvállalatainak részvény jegyzései két-három napon át csak las-

san morzsolódtak le, mert azt a hírt terjesztették a tőzsdén, hogy a jegybank nem fogja érvényesíteni a Bodenkredittel szemben fennálló követeléseit, hanem a szanalás érdekében törölni fogja ezeket a tételeket. Olyan hírek is voltak, hogy a kormány garanciát vállal a bank obligóiért s más uton kárpótolja azokat a pénzüntézeteket, amelyek a szanalást veszteségek nélkül nem tudnák keresztülvinni. Ezek a hírek nem bizonyultak igazaknak s a mai tőzsdé hangulata emiatt izgatott is volt. A Bodenkredit értékeinek árfolyama ma ugrásszerűen esett s bizonyos, hogy az áresés most már nem áll meg addig, amíg a papírok egyötöd rész értékeire le nem száll. Az egyetlen optimista jellegű híradás a bankkal kapcsolatban az volt, hogy a fuziót most már hamarosan keresztülvizszik s hogy a kibocsátott zálogleveleket a bankválság nem fogja érinteni.

Salom Sc Páris

Az utolsó szava a titkár jelenti: — Komiszár utreti a telefonhoz. Mindjárt jön egy — Az igazságnál van!

— A sajtó képszar urat — jelen tovább...

Egymásután jökök, hogy kéressfonhoz. Különböző felvilágosítást.

A komiszár híegész alakján és zonyos izgatottságnál van!

— Hát ez micskzni. Hiszen megvehetem fel. Monak a kihallgatásnak hagyjanak békébe.

— De az újságnélül egy hivatalos — A sajtó —

a komiszár, — zólni fogjuk velük a hivatalnokok miszár le se ülhe ujra jelezték a tel a minisztériumtól.

getnek és kérnek újságírók türelmenyáján a második

A komiszár düh a második szobaközben eszébe jut felém:

— Addig várhatában, — mond meg.

A rendőr egy r a telefonon mellé.

gathattam a telef — Halló, halló!

a telefon-kagylóba ság, bizonyos... biz Pet-lju-ra. — betűt

tosan hangsúlyozva Azzal érvel, hogy azokért a pogromok jura a maga ideje izráéllíták ellen rendiktátor! Mit tudoda vezére, afféle nem! Már rég! A ben! Nos, azt ne ur! Igen! A prefe

jeztem még be a lefon zavar, nem kihallgatás — par a jelenlévőknek. F

tovább a telefonba —, igen, de mit t egy kis türelmet k

A telefonbeszélgszura nyult. Amikor végezt, jött a ma és így tovább a v miszár ekkor meg a kagylót és besza bába.

Me iról

Sokat nem időz szá a szobájában. ton zakatolt a telef az újságírók voltak mint akinek a lába

ták a komiszár n betörték a szobába a jegyzőkönyvnek, chaszid a rebbe s egy másik szobába

Kold

Szinehagyott bőrkabátokat, ruhákat, szintartóan fest és tisztít **Czink**, Cluj

szená-

Salom Schwarcbart naplója

Páris egész sajtója lázas izgalomban van a merénylet miatt

Az utolsó szavaknál nyílik az ajtó és a titkár jelenti:

— Komiszár ur, a Prefektus ur kéri a telefonhoz.

Mindjárt jön egy másik:

— Az igazságügyminiszter a telefonnál van!

— A sajtó képviselői kérik a komiszár urat — jelenti egy másik és így tovább...

Egymásután jönnek be a hivatalnokok, hogy kéresek a komiszárt a telefonhoz. Különböző hivatalokból kérnek felvilágosítást.

A komiszár hirtelen megváltozott és egész alakján észre lehetett venni bizonyos izgatottságot.

— Hát ez micsoda? — kezdett tiltakozni. Hiszen még a jegyzőkönyvet sem vehetem fel. Mondják kérem meg, hogy a kihallgatásnak még nincs vége és hagyjanak békében.

— De az újságírók? — kérdi tehetetlenül egy hivatalnok.

— A sajtó — ismétli mechanikusan a komiszár. — az várhat. Majd közzé fogjuk tenni.

A hivatalnokok kimennek, de a komiszár le se ülhetett, az ajtó nyílt és újra jeleztek a telefont: a prefektustól, a miniszteriumtól. Mindenünnen csempenek és kérnek azonnali választ. Az újságírók türelmetlenül várnak. Mindnyájan a második szobában vannak.

A komiszár dühösen eldobja a tollat, a második szoba ajtajához megy, de közben észre jut valami és visszafordul felém:

— Addig várhat kérem a másik szobában. — mondja, és a telefonhoz megy.

A rendőr egy másik szobába vezet, a telefonon mellé, úgy hogy végighallgathattam a telefon-beszélgetést.

— Halló, halló! — kiáltja a komiszár a telefon-kagylóba. Politikai gyilkosság, bizonyos... bizonyos Petljura, mi?... Petljura. — betűzi ki a szavakat pontosan hangsúlyozva. — Egy izráélita! Azzal érvel, hogy megbosszulta magát azokért a pogromokért, melyeket Petljura a maga idejében Ukrajnában az izráéliták ellen rendezett... Igen! Egy diktátor! Mit tudom... Egy lázadó banda vezére, afféle közakok?... Nem, nem! Már rég! Az 1918-20-as években! Nos, azt nem tudom! Miniszter ur! Igen! A prefektus? Nem, nem fejezem még be a kihallgatást. A telefon zavar, nem birom befejezni a kihallgatást — parancsolja a komiszár a jelenlévőknek. Hát mit? — mondja tovább a telefonba? — a sajtó? Nos — igen, de mit tehetek prefektus ur, egy kis türelmet kérek.

A telefonbeszélgetés nagyon hosszúra nyúlt. Amikor az egyik hivatalall végzett, jött a második, a harmadik és így tovább a végtelenségig. A komiszár ekkor megharagudott, lecsapta a kagylót és beszaladt az előbbi szobába.

Megrohannak az újságírók

Sokat nem időzhetett már a komiszár a szobájában. Egyik oldalon folyton zakatolt a telefon, a másik oldalon az újságírók voltak, akik türelmetlenül, mint akinek a lába állt ég a talaj, várták a komiszár nyilatkozatait. Végre betörték a szobába és úgy nekiestek a jegyzőkönyvnek, mint a jámbor chaszid a rebbe sirájm-jának. Ujra egy másik szobába kerültem, ahol nyu-

godtan elmerülhettem gondolataimban.

Egy újságíró bejött egy fényképezőgéppel és a prefektusi engedéllyel, hogy levétesse. Tudni akarta a nevemet, meg az apám nevét. Felírtam neki. Megköszönte és elment. Minden pillanatban egy másik jött, hogy lássa a „vadállat”-ot.

Egy rendőr tör be:

— Komiszár ur! Egy csomó tanu van itt, aki jelen volt a gyilkosságnál. Itt várakoznak a másik szobában. Ők mindent láttak.

— Mi az, hogy láttak? — legyint a kezével a komiszár. — Azok a barokk semmit sem láttak? Megértette? Különbben, — várjanak.

Első kísérőm mosolyogva füzi hozzá:

— Biztosan nem láttak semmit. Egyik sem volt a közelben. Megugrottak, mint a nyulak, a kapualjakban bujtak el. Hogyan láthattak? Csak azután, hogy a revolvért elszedtem magától, lepték el, mint egy méhraj.

A komiszár arca felragyogott:

— O, a publikum! Hát ki nem tudja, hogy milyen vadállatok ezek. S dacára annak, hogy egyetlen-egy kukkot se tudnak az egész históriáról, órákon át képesek az ember fejét boldondítani.

Autót rendelt, átadta titkárainak a jegyzőkönyvet és meghagyta, hogy halgassák ki a tanukat.

— S ha nem mondanak olyasmit, ami szorosan az ügyhöz tartozik és érdekességgel bír, — tette hozzá a komiszár, — úgy küldjétek őket a fészkes fenébe. Megértették?

Jön a rendőr autó

Rendőr jelenti, hogy az autó már vár. A komiszár és két titkár a kijáratnak megy. Egy hatalmas, behemót rendőr, komikus figura az uniformisban, karon fogs és a komiszár után vezet. Közben tanít járnit, mint egy kis gyermeket.

— Lassin! Nem kell úgy sietni! Jobbra, egyenesen, előre! Balra!

Jót nevettem magamba és arra gondoltam, hogy tényleg milyen mulatságos is, ha felnőtt embereket járnit tanítanak.

A komiszáriátus udvarán már várt ránk az autó. Négyen ültünk be: a komiszár két titkárával és jómagam. A robusztus rendőr a soffór mellé került.

Megérkezik a feleségem

Abban a pillanatban érzem meg a feleségem egy autóval. Amikor észrevettem, hogy rendőrök kíséretében vagyok, borzasztó sírásba tört ki és nekirohant az autónak, amelybe ültem.

A feleségem látása újra emlékeztetembe idézte a dolgokat.

Az egész idő alatt meg míg a telefon-apparátus mellett ültem és percről-percre mind jobban és jobban érelődöttem bennem az a hit, hogy én tényleg megbüntetem Petljurát. Befejződött tehát mártíromságom? Nem fogok már többet sirni? Többet nem, nem? Meghallják most már végre egy mártír-pép tiltakozását? A sokezer lélek ártatlanul kiöntött vére meg fog most már nyugodni a kintól, a szegyetől? — A mindennapi kinok, melyek már évezredek óta gyötörnek bennünket, — meg kell szűnjenek! A zsidó nép véérért meg kell lakoljanak

a gyilkosok. Meg kell, hogy fulladjanak azokban a vérpatakokban, melyet husunkból hasítottak!

Egyszeriben elég erősnek, nagynak és hatalmasnak éreztem magam ahhoz, hogy megrendítem és rombadöntsem azokat az oszlopokat, melyeken ez a hamis világ alapszik. Oh! Csak szabadságot adjatok! — De én egy ketrecbefogott orszlán vagyok, s magamba mosolygok: „Molodiec”! Gondolom magamba és ha nem szégyelném magam a rendőroktól, akik melletttem vannak, megvergetném a magam vállát...

És ha lefejeznek?

Ugyálszik, hogy az örök észreveték rajtam a változást, amelyen keresztül estem.

— Megvan magával elégedve, nemde?

— Eltalálták!

Az épülő ország zsidósága üzen a gáluthnak

Ussischin második levele

Jeruzsálem, október 8. M. Ussischin a Keren Kajemeth palesztinai direktóriumának elnöke a palesztinai rombolások óta másodikban fordul levéllel a világ zsidóságához. Ezt a második levelet, amely a palesztinai jisuv hangulatát és érzelmeit tolmácsolja, itt adjuk:

„A felízgatott féktelen csöselék pusztításainak közepette, az okozott rombolások után egy dolog bizonyos: az okozott kár anyagi természetű. Néhányan a régi és új jisuv előharcosai közül, leírhatatlan körülmények között a vérfürdő áldozatai lettek, több telepünket részben, vagy teljesen lerombolták, a kereskedelmet megakasztották és a jisuv gazdasági életét egy komoly visszaesés fenyegeti. A veszteségek igen nagyok, de szerencsére jóvátehetőek. Azok, akik az életüket veszítették el, soha többé visszatérni nem fognak, de mások fogják a helyüket elfoglalni. Az épületeket és gazdaságokat újraépítik. De egyet soha sem tudtunk volna pótolni, ha szétrombolják Izrael népének szellemét. Ez sért tetlennek bizonyult. Két tény áll az ijedtség és örület összes igaz történetei fölött, az egyik a jisuv csodálatosan mély nyugalma. Az önfeláldozó ifjúságnak és a megkínzott öregeknek a felkészült megpróbáltatásaival szemben tanúsított magatartása, azoknak a zsidóknak a jellemét dicséri, akik Ciont építik. A másik tény a védelem, a kolóniák védelmezőinek hősiessége. Nemesek chaluok, nemesek a Biluk unokái, hanem rabbik is és jesiva-tanulók is, nemesek parasztok távoli kolóniákon, hanem akik megszokták a veszélyt, hanem a városi ifjúság is és a kereskedők és iparosok is ellenálltak. Ezek az emberek és asszonyok nem menekültek el a veszély órájában, nem roppantak össze. Ezek ellene álltak a gyilkosoknak, egészen egyszerűen, minden demonstráció nélkül.

És kérdezzük, milyen ma a jisuv szelleme Erec Jiszráélben, amikor a veszteségeket már a maguk egész keserűségében látjuk? Mindenki el van határozva a megkezdett munkát nemcsak folytatni, hanem intenzívebbé és nagyobbá is tenni. Meg akarjuk gyorsítani az építés menetét.

— Nem bánja meg amit tett?
— Azt a fogalmat, hogy számon-bánom nem ismerem.
Mosolyogtak. Ezt jól mondta!
— No, s a bíróságtól nem félsz?
— Mit jelent az, hogy félni? Rosszabb a rossznál úgy sem lesz.
— S ha lefejezik?
— Akkor le leszek fejezve!

Szükségét éreztem annak, hogy beszéljek és vidám legyek. Fejfájásomról teljesen megfeledkeztem... A rendőrök nem győzték eléggé csodálni nyugodtságomat és elégedettséget. Kedélyes hangulatom hatást gyakorolt fölöttük is és elkezdtek élcéldni a legkülönbözőbb dolgokról. Az egyik rendőr, aki tengerész volt a maga idejében, részleteket mesélt egy szevasztopoli zendülésről. Fényes nappal gyilkoltak, raboltak, — borzasztó dolog volt. Meg akartam neki magyarázni, hogy az orosz forradalomnak sincsen semmi köze a zsidó mézszárlásokhoz és hogy egészen más jellegű, — de a komiszár ismét behívott... Kihallgatott és meg akarta tudni tettem legjelentéktelenebb körülményét is: honnan vettem a revolvért? nem-e volt segítőtársam? hogyan találtam rá Petljurára? Egyszóval: minden apróságot és részletet. Olyan fesztelenül viselkedtem a kihallgatás alatt, hogy a komiszár megdicsért.

Egyik jelentős állam konzulja azt ajánlotta a zavargások idején, hogy az országából származó telepesek vándoroljanak vissza. De nem volt zsidó kivándorlás. Sok családról halljuk, akik rövidebb, vagy hosszabb időre el akarták hagyni az országot, hogy elhatározásukat megmástitták, mert Erecjiszráélben akarnak maradni. Egy család, amelyre biztos nyugodt megélhetés várakozott Amerikában, elhatározta, hogy az országban, Televivban marad, mert az egyik fiuk a harcok áldozata lett. Ez csak egy példa a sok közül. A szellemi és erkölcsi győzelemnek a jelei ezek, amely felér az anyagi veszteségekkel.

És mert az erecsjiszráeli zsidóságnak nemcsak saját magáért kellett küzdenie, hanem egy eszméért is és mert a viselkedésük kihatással van az egész gálut zsidóságára, a lelki erejük megsokszorozódott. Is a gálut zsidósága felelni fog erre a megnyilatkozásra. Elhatározták szerte a világon, hogy azoknak az emléket, akik elestek Erec Jiszráélben, meg fogják örökíteni. A zsidó tradícióknak megfelelően teszik ezt, úgy, hogy a kegyelet lerovásával azt a célt is szolgálják, amelyért a mi hőseink is harcoltak. A Keren Kajemet földjei nem szenvedtek a támadások által. A termés elpusztulhatott, a fákát kiszakíthatták, de a föld a zsidó nép tulajdona maradt. A legnagyobb tisztelet, amit hőseinknek adhatunk, ha az ő nevükben nagyobbítjuk meg a földjeinket, amit nem lehet eladni és a zsidó néptől elidegeníteni.

Zsidók! A bűnbánat tiz napján és jómkippur napján emlékezzetek meg hőseinkről és amiért meghaltak: a földről.

Jeruzsálem, 5690. tisri hó.

M. M. Ussischin

cipő elegáns, tartós olcsó
Kaphatók minden jobb üzletben

Kolozsvári zsidó nők!

lehet még jelentkezni október 10-ig a választási név-

jegyzékbe való felvételre.

technikai
st

adó omás beszün-
g csak egy ideiglenes
és hivatalos jelentés
ó állomás ismét meg-
romániai rádió-előfő-
n nagy az elégedet-
adó állomás tarhatat-
hivatalosan is az a
hogy a rádió leadó
teljes radikális reor-
m vizsik, ne nyissák
lyben, ahol a magyar
égek örvend, nyil-
lyesebb formában a
az óhaj, mert a bu-
állomással akarják a
csökkenteni.

denkredit
haladnak

mert azt a hirt
én, hogy a jegy-
nyesíteni a Boden-
nnálló követeléseit.
érdekében törölni
ket. Olyan hírek is
ny garanciát vállal
más uton kárpo-
téseket, amelyek
ek nélkül nem tud-
Ezek a hírek nem
k s a mai tőzsdé-
gatott is volt. A
nek árfolyama ma
bizonyos, hogy az
m áll meg addig,
tődrész értékére le-
len optimista jel-
kkal kapcsolatban
t most már hama-
s hogy a kibocsá-
bankválság nem

k, Cluj

HIREK

az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str. 11. Junie 12.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A zsidóság felelete

Marosvásárhelyen Dr. Löwy Ferencné, a város tudós főbbjének neje irányításával egy bizottság alakult az olajfákció sikeres lebonyolítása céljából. A bizottságban résztvettek Schwarz Antalné, a Nőegylet elnöke, Simon Mártonné, a Wizo elnöke, Rosenfeld Jenőné, a Nőegylet elnöke, Dr. Löwenstein Lajosné, Sennensieb Béláné, a Bóné Brit páholy női vezetői, Révész Béláné, Tihanyi Mórné, az Arvagondozó vezetői és Dr. Bréger Sámuelné, a Wizo ügyvezetője. Ez a bizottság összehívta Marosvásárhely asszony- és leánytársadalmának színe-javát, hogy az akciót minél sikeresebben lehessen lebonyolítani. Vállalkoztak is a város legszámottevőbb hölgyei és egyelőre 10 pár indult el házról-házra, hogy figyelmeztessenek minden zsidót az erecsiszráli eseményekre. Az akciót a főnnepek között folytatni fogják, de máris meghaladja a 100 fát az eddigi eredmény. A bizottság levélben fordult az összes marosvásárhelyi zsidó testületekhez, hogy mint egyesületet is vegyék ki részüket a palesztinai martírjainkra való emlékezés munkájából. A kilátások szerint minimum 150 fa lesz az akció végső eredménye, de nincs kizárva, hogy 200 fáig is fel fogják vinni az eredményt.

Az akció sikeres keresztülvitele Rosenfeld Sándor dicséretes munkája.

Balázsfalva zsidósága imponáló módon tiltakozott az erecsiszráli eseményekkel szemben. Az elesett hősek emlékének a megörökítésére akciót indítottak, amelynek az eddigi eredménye 20 fa, 5200 lej. A gyűjtést a helyi csoport elnöke, dr. Friedmann Márton orvos, Naftali Simonné és Szegő Lajosné urhölgyek végezték.

Déjen Sternberg Sarolta elvtársnőnk irányítása mellett folyt le a hősek emlékének megörökítésére indított akció és eddig 20 fát, 5100 lejt eredményezett.

Dr. Abraham Józsefné kezdeményezésére a lupényi, petrozsényi és vulkáni Wizo csoportok 5-5 fát ültettek a hősek erdejébe.

Besztercén Kallus Lajosné indította be az akciót, amelynek részleteredménye eddig 6 fa, 1500 lej.

Dr. Kálmán Jenő Szalonta, 1 fa, Kun Gyula Oradea, 1 fa, Kis Hitelbank Cluj, 2 fa, Lichtmann Aladár 2 fa.

— Claude Farrère és Pierre Benoit autóbalesete. Toulouseból jelentik: Claude Farrère és Pierre Benoit francia írókat Biarritz felé vezető autójukon baleset érte. Az autó árokba fordult s Farrère, aki a gépet vezette halántékán, Benoit pedig jobbkezén sérült meg.

— Igen enyhe időjárás várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint nyugat felől növekvő felhőzettel és déli légáramlással igen enyhe időjárás várható. A hőmérséklet Budapesten ma délben 22 fok Celsius.

— Mellon amerikai államtitkár nem vált meg a pénzügyi tárca vezetésétől. Washingtonból jelentik: Mellon államtitkár, aki nemrégiben töltötte be hetvennegyedik életévét, igéretet tett Hoovernek, hogy a jelenlegi kormány hivatalban maradásáig lemondás utján nem vált meg a pénzügyi tárca vezetésétől.

— Hajnal Győző hangversenye. Általános érdeklődés nyilvánul meg Hajnal Győző országosan ismert kiváló baritonista hangversenye iránt, melyet e hó 24-én tounéja megkezdése előtt fog Kolozsváron megrendezni. Ez alkalommal fog bemutatkozni a kolozsvári publikum előtt Sa la mon Etelka, a magyar konzervatórium kiváló hegedű tanárnője is, néhány gyönyörű soló-számmal.

Hlinka a tótföldi őslakosok blokkját akarja megalakítani

Az összes kisebbségeket sőt a kommunistákat is megakarja nyerni a blokknak

Prága, október 8. A Tuka-perben hozott ítélet nagy forrongásban tartja a tótföldi lakosság kedélyét. Hlinka páter, a tót néppárt vezére elhatározta, hogy megalakítja a tótföldi őslakosok blokkját, melybe bevonja a magyarokat, németeket, ruténeket is. Sőt még a kommunistákkal is tárgyalásokat kezdett. Hlinka arra számít, hogy a blokk révén olyan többséggel vonulhat be a parlamentbe, hogy valóságos diktatórikus hatalommal intézheti majd a köztársaság ügyeit.

Apponyi szerint az európai együttműködés eszméjét Magyarország politikai értelemben nem teheti magáévá

Budapest, október 8. Apponyi Albert Párisban a magyar újságírók előtt nyilatkozott a genfi népszövetségi ülészek eredményeiről s a Középeurópát is érdeklő világpolitikai kérdésekről. Apponyi kijelentette, hogy a most lefolyt népszövetségi ülészek legfontosabb eredménye a nemzetközi döntőbíróóság igénybevételének általánossá válása. Most, hogy a hatalmak is sorra jelentették be csatlakozásukat a fakultatív záradékhoz, remélhető, hogy nemzetközi vitákban bírói fórum elfogadatlansága fog itélteni s kevesebb igazgatatlanság fordul elő.

Stresemann Apponyi szerint potolhatatlan veszteséget jelent. Briand és Stresemann együttműködése hatalmas oszlopa volt a világbéke irányuló törekvéseknek s a két államférfi egymás személyébe vetett bizalmának Európa fejlődése és a világbéke látta hasznát.

Apponyi Briand európai-egytműködési gondolatát helyesli, amennyiben ez kizárólag gazdasági téren nyilvánulna meg. Politikai téren ugy hiszi, hogy a mai helyzetben Magyarország részére ez elfogadhatatlan.

A magyar kormány pertörlést rendelt el Garami, Buchinger és Weltner ügyében

Budapest, okt. 8. — Garami Ernő, Buchinger Manó és a már régebben Budapesten tartozkodó Weltner Jakab amnesztiájára, illetőleg a pertörlésre vonatkozó előkészsületek már teljesen befejeződtek és most már csak az van hátra, hogy a minisztertanács határozata alapján a kormány az amnesztiára, illetve a pertörlésre vonatkozó előterjesztést a kormányzóknak megtegye. A kormányzó döntése után fogják azután publikálni a három szociáldemokrata vezére vonatkozó amnesztiát, ami rövi deszen várható.

Garaminak, Buchingerének és Weltnernek a bolsevik uralom alatt semmiféle szerepe nem volt. Mind a hárman a szociáldemokrata párt mérsékelt szárnyának az élén álltak és a kommün alatt hagyták el Magyarországot. Garami a kommün bukása után hazatért és pártja képviselőtében résztvevett azokon a tárgyalásokon, amelyeket az antant megbízásából Clark vezetett és amelyek koalíciós kormány megalakítására vezettek.

A tárgyalások befejezése után Garami

Bécsbe költözött, ahol szerkesztője lett a Jövő című napilapnak. Az ügyészség abban a vádiratban, amelyet Károlyi Mihály, Jászi Oszkár, Szende Pál és társaik ellen adott ki, vádat emelt Garamiék ellen is kormányzósértés a társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló büntető és különböző ígátások címén, amelyeket az ügyészség szerint részben a Károlyi uralom idején, részben bécsi tartózkodásuk alatt követtek el.

Most ezekben az ügyekben el fogják rendelni a pertörlést nemcsak Garami és Buchinger, hanem Weltner ügyeiben is, aki ugyan már régebben visszatért Budapestre, de az eljárás eddig folyamatban volt ellene.

Garami Ernő és Buchinger Manó nyilatkoztak a budapesti lapokban és nyilatkozatukban kijelentik, hogy esetleges hazatérésüknek előfeltétele, hogy politikai magatartásuknak és működésüknek senki és semmi nem lehet ura, csak a pártforumoknak teljes szabadsággal hozott határozatait.

* Öngyilkosságot követett el felesége és kilenc gyermeke szemmeláttára hogy érelmeszedése ellen nem használta a még minden esetben bevált Cigelkai jódtartalmú Lajos gyógyvizet. Ismertetőt bárkinek ingyen küld a Cigelkai jódos gyógyforrások romániai vezérképviselője Arinis (Egerhát) jud. Sălaj.

— Benamy Sándor „Kajüt“-jéi ma adják huszonötödik Budapest és továbbra is műsorra tűzték. Budapestről jelentik: Benamy Sándor nagy kritikai vihart aratott, eredeti drámai játékat, a „Kajüt“-öt ma este adják huszonötödik szór az Uj Színházban. A budapesti közönség tehát azoknak a kritikusoknak adott igazat, akik a bár nem „erdélyi“, de annál inkább tehetséges fiatal drámaíró művét értékes és főleg színpadilag is elsőrangú alkotásnak nyilvánították. Az előadásokat mindvégig a legelőkelőbb és leghozáértőbb közönség látogatta. Hogy a darab mennyire bevált, arra mi sem jellemzőbb mint az, hogy a huszonötödik előadás után is műsorra tűzték.

— Balneológiai kongresszus Budapest. Budapestről jelentik: Annakidején hirt adtuk arról, hogy e hónap közepén Budapesten balneológiai kongresszust tartanak. Harminchat állam jelentette be eddig, hogy a kongresszuson küldöttjeivel képviselteti magát. Most a legújabbban érkezett jelentés szerint az angol király udvari orvosa, Lord Dawson is Budapestre jön és résztvesz az orvosi kongresszuson.

— Kettős öngyilkosság Bécsben. Bécsből jelentik: Egy währingi villában tegnap lött sebekkel holtan megtalálták Bársony Imre, gazdasági gépgyári igazgatót és mellette ugyancsak több golyótól találva, holtan egy pizsamába öltözött hölgyet. A hátrahagyott levelekből megállapították, hogy a hölgy Stadler Hermína magánzó, aki az utóbbi időben többször látogatta meg Bársonyt. Megállapították azt is, hogy Bársony először az asszonyt ölte meg, aztán magát. A kettős öngyilkosság okát nem ismerik.

Gyomorégést rögtön szüntet, gyomorlelét rövid időn belül gyógyít, gyomorsavtúlgés elmarad, ha a bajok ellen a Cigelkai Jódos Gyógyvíz használják. Kérje mindenütt. Ismertetőt küld a cigelkai források romániai vezérképviselője Arinis (Egerhát) jud. Sălaj.

— Uj elnevezést kaptak Oroszországban a napok. Moszkvából jelentik: Az új bolsevista naptárban, mely öt napra osztja be a hetet, a napokat a következőképen nevezték el: Marx, Lenin, Harmandik internacionálé, Industrializáció és Kommün. A régi napelneveket a szovjet-rendelet ezután lesgzigorban megtiltja Oroszország területén.

— A jugoszláv kultuszminiszter beáratta az összes bácskai és bánági magyar polgári iskolákat. Belgrádból jelentik: Kultuszminiszteri rendelet alapján a mai napon beáratták az összes bácskai és bánági magyar polgári iskolákat. A különös rendelet, mely a legbrutálisabban lábbal taposta a kisebbségi jogokat, a belgrádi diktatúrának nem az első kisebbségellenes rendelete. Remélhetőleg azonban a jugoszláviai magyar kisebbség illetékes tényezői megteszik ezuttal a szükséges lépéseket a Népszövetség előtt amely végül is nem vonhatja ki magát minden esetben az ilyen irányú kötelességének teljesítése elől.

Epe- és májbántalmaknál igya rendszeresen a Málnási SICULIA gyógyvizet, mivel a görcsös fájdalmakat megszünteti. — Kapható minden fűszerüzletben.

Rothermere a német gyarmatok visszaadására szólítja fel az angol munkáskormányt

London, október 8. A Dail Mail mai számában Rothermere folytatja németországi benyomásairól szóló beszámolóját. A lord felhívást intéz a munkáskormányhoz aziránt, hogy adják vissza Németországnak délafrikai gyarmatait, mert ez felelne meg a világbéke őszinte szolgálatának.

Színház

A MAGYAR SZÍNHÁZ

Csütörtökön félkilencor (Napi bérlet 9. sz.)
Pénteken félkilencor leten kívül, nagykal. Jegyek ára lei. Sorozatszám:
Szombat este félkilencor (Operett-ujdonosság) ben. Sorozatszám
Vasárnap d. u. 2. 1. Szentgyörgyi István első mozi-helyár 4o, 3o, 2o és 1o
Vasárnap d. u. 6. kor: (Operette-ujdonosság) helyárakkal. Soroz.

A MAGYAR MOZI-MŰVÉSZET

Csütörtökön 3-kor és 7-kor IMPERIAL (P. Raff, mint tüzelő kettős műsor. Helyár 1o.)
Pénteken 3-kor és 7-kor IMPERIAL (P. Raff, mint tüzelő kettős műsor. Helyár 1o.)
Szombaton 3-kor és 7-kor IMPERIAL (P. Raff, mint tüzelő kettős műsor. Helyár 1o.)
Vasárnap d. e. 11-kor (Izzalmos kaland) Jack Holt. Helyár 1o.
Vasárnap este 9-kor (Operett repris) szereplőkkel. Könyörgyel, Tempa Györgyel, Tempa Györgyel, Napi Bérlet szám 58.)
Hétfo (este félkilencor) (Operett-ujdonosság) netben sorozatszám Kedden este 9-kor (Társvendégszínház).

CORSO-FILMSZÍNHÁZ

Szerda nincs előadás
Csütörtök 5, 7, 9 órakor land (Erotik) Min problémája. — misztikus érzéssel. Rina és Olaf Fy. újabb Ufa világfilmje
Péntek 5, 7, 9 órakor Szenzációs filmalk legnagyobb filmje Ita Rina és Olaf Fy.
A legújabb Ufa világfilmje
Szombaton 5, 7, 9 órakor (tik) A szezon legmelyről az egész Főszerrepben: Ita Előjáték: A legújabb adó.

SELECT-FILMSZÍNHÁZ

Csütörtök: Follies Berg rendezési film, feltárási pával, főszerrepben: adások kezdete 3, 5 órakor
Péntek: Follies Berg rendezési film, feltárási pával, főszerrepben: adások kezdete 3, 5 órakor
Szombat: Follies Berg rendezési film, feltárási pával, főszerrepben: adások kezdete 3, 5 órakor
Vasárnap: Follies Berg nagyszerű rendezési film, feltárási pával, főszerrepben: adások kezdete 3, 5 órakor.

DEUTSCHER BOTE

NYOMDA

mindennemű könyvnyomdai nyomtatványokat a legművésziessébben és a legolcsóbb kivitelben, úgy mint könyvek, folyóiratok, zárszámadások, levélpapírok, körlevelek, falragaszok, röpcédulák, névjegyeket, stb. stb. a leggyorsabban

CLUJ,
STRADA BARON
L. POP 10.
TEL. 187.

KÉSZIT

Leg NEUM

Színház—Művészet

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtökön félkilencor: „Ocskay Brigádéros“ (Napi bérlet 9. szám, B. Sorozatszám: 53)
Pénteken félkilencor: „Tatárjárás“ (Bérleten kívül, nagyon olcsó mozi-helyárakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20, és 10 lei. Sorozatszám: 54).

Szombat este félkilencor Szózik az asszony (Operett-ujdonság 7-edeszer bérletszűnetben. Sorozatszám 55).

Vasárnap d. u. 2 1/2-kor A CIGÁNY Szentgyörgyi István fellépésével. Nagyon olcsó mozi-helyárakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lei. Sorozatszám: 56)

Vasárnap d. u. 6-kor: Szózik az asszony. (Operette-ujdonság 9-odszor. Rendes helyárakkal. Sorozatszám: 57)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Csütörtökön 3-kor és félhatkor: „HOTEL IMPERIAL“ (Pola Negri) II. Riff és Raff, mint tűzoltók. (Két és félórás kettős műsor. Helyárak: 30, 20 és 10 lei.)

Pénteken 3-kor és félhatkor: I. „HOTEL IMPERIAL“ (Pola Negri) II. Riff és Raff, mint tűzoltók. (Két és félórás kettős műsor. Helyárak 30, 30 és 10 lei.)

Szombaton 3-kor és félhatkor I. „HOTEL IMPERIAL“ (Pola Negri) II. Riff és Raff, mint tűzoltók. (Két és félórás kettős műsor. Helyárak: 30, 20 és 10 lei.)

Vasárnap d. e. 11-kor: „A vadon királya“ (Izgalmas kalandor történet. Főszereplő Jack Holt. Helyárak: 15 és 10 lei.)

Vasárnap este 9-kor Eltört a hegedűm. (Operett repris új betanulással és új szereplőkkel. Kondor Ibolyával. Solti Györgyvel, Tempa Bélával, Ihász Aladárral. Napi Bérlet 9 szám C. Sorozatszám 58.)

Hétfő este félkilencor Szózik az asszony (Operett ujdonság 9-edeszer. Bérletszűnetben sorozatszám 61)

Kedden este 9-kor Tanase operette társulat vendégszínhéje.

CORSO-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerdán nincs előadás.

Csütörtökön 5, 7, 9 órakor Premier A kaland (Erotik) Minden idők aktuális problémája. — Erotikus film tele misztikus érzéssel. — Főszereplők: Ita Rina és Olaf Fyord. Előjáték: A legújabb Ufa világhírű.

Péntek 5, 7, 9 órakor A kaland (Erotik) Szenzációs filmalkotás. — A szezon legnagyobb filmje. — Főszereplők: Ita Rina és Olaf Fyord. — Előjáték: A legújabb Ufa világhírű.

Szombaton 5, 7, 9 órakor A kaland (Erotik) A szezon legérdekesebb filmje, melyről az egész világsajtó beszél. — Főszereplők: Ita Rina és Olaf Fyord. Előjáték: A legújabb Ufa világhírű.

SELECT-MOZGÓ:

Csütörtök: Follies Bergeres lánya, pompás rendezésű film, felülmulthatatlan pompával, főszereplők: Billie Dove. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

Péntek: Follies Bergeres lánya, pompás rendezésű film, felülmulthatatlan pompával, főszereplők: Billie Dove. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

Szombat: Follies Bergeres lánya, pompás rendezésű film, felülmulthatatlan eleganciával, főszereplők: Billie Dove. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap: Follies Bergeres lánya, utóljára, nagyszerű rendezésű film, felülmulthatatlan pompával, főszereplők: Billie Dove. Előadások kezdete 3, 5, 7 és 9 órakor.

URANIA-MOZGÓ:

Csütörtök: Mimy Bellamy bűnpere, szenzációs premier, egy rejtelmes bűntény leleplezése, mely izgalomban tartotta egész Amerikát, főszereplők: Betty Bronson és Leatrice Joy. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Péntek: Mimy Bellamy bűnpere, izgalmas bűnügyi dráma, főszereplők: Betty Bronson és Leatrice Joy. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Szombat: Mimy Bellamy bűnpere, izgalmas bűnügyi dráma, főszereplők: Betty Bronson és Leatrice Joy. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap: Mimy Bellamy bűnpere, utóljára, izgalmas bűnügyi dráma, főszereplők: Betty Bronson és Leatrice Joy.

A színházi iroda közleményei:

Műsorváltozás az országos gyász miatt. Miután az országos gyász miatt az előadások 3 napig szünetelnek s miután így elmaradt a „Szózik az asszony“ két előadása, az e hét végére megállapított műsorban jelentékeny változások lesznek. A „Szózik az asszony“ sikere t. i. olyan minden várakozást fölülmülő, hogy minden eddigi előadást zsúfolt nézőtér tapsolta végig. Így tehát nem akarja levenni a műsorról az igazgatóság. Inkább a „Mit susog a fehér akác“ szombat este hirdett premierjét halasztotta el a jövő hétre. A heti műsor tehát így alakul: Csütörtökön megmarad az „Ocskay brigádéros“ az előre hirdett „B“ bérletben. Pénteken szintén megmarad a „Tatárjárás“ nagyon olcsó mozi-helyárakkal. Szombaton este félkilencor a „Szózik az asszony“ kerül színre bérletszűnetben 7-edeszer. Vasárnap félhárom órakor a „Cigány“ mozi-helyárakkal. Vasárnap 6 órakor a „Szózik az asszony“ t adják 8-adszor rendez helyárakkal. Vasárnap este 9-kor operette repris lesz. A tavalyi évad óriási sikerű operette ujdonsága, az „Eltört a hegedűm“ kerül színre teljesen új betanulással: Kondor Ibolyával és Solti György el a kik itt még nem játszották e szerepeiket. Hétfőn este pedig újra bérletszűnetben a „Szózik az asszony“ kerül színre, Valamennyi előadásra árulja már a pénztár a jegyeket.

Közgazdaság

Az erdélyi vállalatok maguknak követelik az erdélyi közszállításokat

Csak erdélyi cégeket hívták meg a Munkásbiztosító 4 milliós nyomtatványszállítási árlejtésére

Cluj-Kolozsvár, október 8. (Az Új Kelet tudósítójától.) Egyik legrégibb és legsúlyosabb sérelme az erdélyi vállalatoknak az, hogy az állami vagy egyéb közszállítási cégeknek eddig szinte kizárólag bukaresti, illetve regáti cégeket vettek csak figyelembe, tekintet nélkül arra, hogy a szóbanforgó munkára éppen Erdélyben, vagy a Bánátban volt szüksége valamely közintézménynek. Az új rezsim alatt ez az indokolatlan háttérbeszorítás örvéndetes enyhülést mutat és egyre több az olyan árlejtések száma, amelyeknél az erdélyi és bánáti cégeket is felhívják ajánlatételre.

Legújabbban a Munkásbiztosító központi pénztára vezette be azt az erdélyi gazdasági élet által már évek óta kért rendszert, hogy az erdélyi betegsegélyző pénztárak részére szükséges nyomtatványok szállítására az árlejtést Kolozsváron tartásuk meg, kizárólag Erdélyben dolgozó nyomdák részvételével. Az első ilyen árlejtést október hó 7-ikén tartották meg,

Enyhülés állott be a nemzetközi textiliparban. Berlinből jelentik: Az utóbbi hetekben a nemzetközi textilipar helyzetében könnyebbülés állott be. Németországban elsősorban a selyem, a len és a műselyemáru elhelyezésében mutatkozik nagy élénkség. Azonkívül a gyapotáruban is a kereslet fokozása jelentkezik, Svájcban, ahol a textilipar eddig sem dolgozott kedvezőtlen auspiciumok mellett, az üzlet különösen gyapjúáruban mutat különös élénkséget. Franciaországban valamivel gyöngült a textilipar menete, az utóbbi időben azonban gyapot és gyapjúáru után érdeklődés nyilvánult meg, ugyancsak lenáru után is. Angliában a lanchashirei szövőmunkások kizárásának megszűnése után a gyapotáru utáni kereslet megint javult, azonban a nagykereskedelelem és a nagy export semmivel sem élénkült. A gyapjúiparban sem mutatkozik különös üzleti tevékenység. Ezzel szemben erősen emelkedett az export a műselyemáru terén. A Lengyel textiliparban nagyobb kereslete az utóbbi időben a gyapjúáruhoz volt. A lodzi gyapotipar

amelyre az összes erdélyi nyomdákat meghívták.

A szállítandó nyomtatványok értékének végösszege meghaladja a négy millió lejt és erre a munkára az összes nagyobb erdélyi és bánáti nyomdák beadták ajánlatukat. A benyújtott ajánlatok felett a Munkásbiztosító vezérigazgatósága csak a napokban fog dönteni, de az árlejtésben résztvevő bizottság megállapítása szerint az ajánlatok olcsósága alapján a következő cégek fogják valószínűleg megkapni a munkát: Tipografia Nationala, Cartea Românească, Ardealul, Minerva, mind a négy kolozsvári nyomda és a nagyszabedni Kraft és Drotleff-cég.

Kívánatos volna, hogy ezt a rendszert a többi közintézmény is bevezetne. Az erdélyi gazdasági élet joggal tarthat igényt arra, hogy a munka nélkül álló nyomdák, illetve más iparvállalatok és cégek részüljenek a speciálisan erdélyi közszállításokban.

még mindig erősen küzd az áru elhelyezésével. A jövő hónapokra nézve azonban ennek az iparnek is kilátásai vannak nagyobb tételek érvényesítésére. Az észak-amerikai textilipar felélenkült és idegen textiláruval szemben a kereskedők nagyon tartózkodnak.

Emelkedett Magyarország felé a nyersolaj exportja. Bukarestből jelentik: Magyarország nyersolaj bevétele 1929 első félévében 6392 vagonra emelkedett, szemben a tavalyi importtal, amely 3558 vagon volt. A nyersolaj importjának értéke nyolcemillió pengő volt, szemben az 1928. esztendő első felével, amely 4-3 millió pengő volt.

Kibővített az olasz Edison electro koncert. Milanból jelentik: Itália legnagyobb villamosági koncernje, a Societa Generale Italiana Edison di Electricita, amely egész Felső- és Középtálat ellátja villamossal, kibővít munkakörét. Ebből az alkalomból 250 millió lírával felélték a társulat alapítóját. Az új részvények közül 220 ezer darabot a régi részvényeseknek ajánlottak fel, másik

220 ezer részvény viszont átmegegy amerikai tőkecsoport kezébe, amelynek élén a National City Bank áll.

A világkereskedelem 1928-ban: New Yorkból jelentik: Az amerikai Kereskedelmi Hivatal a napokban tette közzé a világkereskedelemlről szóló jelentését. Eszerint az összes országok exportja 1928-ban kitett 32,924,000 millió dollárt. A világ országainak bevétele viszont, beleszámítva a tengerentúli fuvarköltégeket, 35,041 millió dollár volt. Az Egyesült Államok részesedése a világkereskedelemben 5,128,000 millió dollárnyi export és 4,091,000 dollárnyi import volt. E statisztika alapján az Unió volt a világ legnagyobb exportörje. Utána következnek Nagybritánia és Németország. Ha a lakosság lélekszámára eső exportösszeget vesszük, akkor Neuseeland a legnagyobb exportállam. Neuseelandban ugyanis 1865 dollár export esik minden lakosra.

SPORT

Szezonnyitó vívóverseny. A Haggibbor Sportegylet folyó évi november 3-án délután 4 órai kezdettel a római katolikus főgimnázium tornatermében szezonnyitó vívóversenyt rendez a cluji sportklubok részére a következő feltételekkel:

A verseny tör és kard négyes csapatverseny. A csapatban azonban négynél több, de legfeljebb hat tag is résztvehet fegyvernemenként. Ha egy csapatban négynél többen indulnak, úgy a csapatkapitány köteles a verseny megkezdése előtt a négyes sorsolásnak megfelelő helyekre az egyes versenyzőket névszerint kijelölni.

A versenyen az egyes assautok 4 érvényes tussra mennek, egyébként az F. S. S. R. által elfogadott nemzetközi szabályok érvényesek.

Díjazás: a győztes csapatok egy-egy értékes plakettet kapnak.

Nevezés a fegyvernemenkénti és csapatonkénti 160 Lei pevezési díjjal együtt október 30-ig Zádor Árpád, Str. Turnarilor 4. Dibelagyár címre küldendő.

A Haggibbor játékosai ma tréninget tartanak az Univeritateával. Valamennyi játékos feltétlenül tartozik megjelenni a tréningen a vasárnapi mérkőzésre való tekintettel is.

Szülők!

Intézeti paplanok
Intézeti pokrócok
Intézeti madracok
Intézeti harisnyák
Intézeti vásznak
Pepita szövetek

Óriási választékban

Szabó Jenő
nagyáruházában

TELEFONSZÁM 4-70

— Zátoryra futott egy norvég hajó és harmincöt ember a vízbefűt. Koppenhágából jelentik: A VII. Haakon norvég hajó Norvégia délnyugati partjától mintegy hatvan kilométernyire a tenger egyik ismert veszélyes helyén zátoryra futott és elsüllyedt. A gőzös nagy gyorsasággal futott neki a zátorynak s a katasztrófa ugyszólván pillanatok alatt beállott. A hajón személyzettel együtt körülbelül százan tartózkodtak. A gyorsan sülyedő hajóról csak két mentőcsónakot tudtak vízre bocsátani. A mentőcsónakban levők szerencsésen elértek egy kis norvég szigetet, ahonnan utasszállító hajó Stavanger kikötőjébe szállítja őket. A menekültek száma ötvenhét, az eltűntek harmincöt vagy negyvenöt. A menekült hajótörötteket, kik között kilenc matróz is van, még nem lehetett kihalgatni.

Legújabb őszi és téli ujdonságok megérkeztek !!
NEUMANN M, férfi - és fiuruha áruháza CLUJ, FŐTÉR 14.

követett el fele-
neke szemmelátára
llen nem használta
a bevált Cigelkai
gyvizet. Ismertetőt
a Cigelkai jódos
vezérképviselte Ari-

r „Kajüt“-jé ma
r Budapesten és
tűzték. Budapest.
Sándor nagy kriti-
leti drámai játékát,
adják huszonötöd-
A budapesti kö-
ritikusoknak adott
„erdélyi“, de an-
tatal drámaíró mű-
zsinpadilag is első-
ánították. Az elő-
egelőkelőbb és leg-
látogatta. Hogy a
arra mi sem jel-
y a huszonötödik
tűzték.

gresszus Buda-
entik: Annakide-
hogy e hónap kö-
neológiai kongressz-
ohat állam jelen-
kongresszuson ki-
ti magát. Most a
ntés szerint az an-
a, Lord Dawson is
esz az orvosi kon-

osság Bécsben.
währingi villában
oltan megtalálták
gi géppáryi igaz-
csak több golyó-
pizsmába öltözött
levelekből meg-
lgy Stadler Her-
az utóbbi időben
Bársony. Meg-
y Bársony először
asztán magát. A
nem ismerik.

ön szünet. gyo-
belül gyógyít. gyo-
marad, ha a bajok
s Gyógyít. gyo-
stán-vét issza
t küld a cigelkai
épviselte Ariniš

kaptak Oroszor-
szkvából jelentik:
an, mely öt napra
pokát a következő-
x, Lenin, Harma-
industrializáció és
evezéseket a szov-
szigorubban meg-
tén.

usziniszter be-
kai és bánáti ma-
Belgrádból je-
ri rendelet alap-
ratták az összes
agyar polgári is-
ndelet, mely a
al taposta a ki-
belgrádi dikta-
kisebbségellenes
leg azonban a
kisebbség ille-
ik ezuttal a szük-
szövetség előtt
vonhatja ki ma-
ilyen irányu kö-
előli.

ntalmaknál

esen a
ICULIA

s fájdalomt meg-
ten fűszerzetben.

et gyarmatok
ja fel az angol
mányt

A Dail Mail mai
plytatja németor-
ó beszámolóját. A
unkáskormányhoz
ssa Németország-
it, mert ez felelne
szolgálsának.

Minden jog fentartva

Egy vagon félisten

Irta: SZABÓ IMRE

Kellemes hangzásu nyelv, minden érző és gondolkodó kultúrember örömet lel benne.

A magyar szinigazgató bocsánatkéren magyarázta, hogy a zsargont nem becsümlő, értelemben gondolta. De a színházat nem adhatja oda a zsidó művészetnek. Neki azon kell lennie, hogy az erdélyi zsidókat a magyar kultúra számára tartsa meg.

— Láska, kollégám — és egy papirkötegre mutatott, — itt van egy szindarab. Zsidó írónak a darabja és valahogy zsidós téma. Adni fogom, hogy lássák a másik kisebbség iránt való pártatlanságomat. De ennél tovább nem mehetek.

Gerold nem szerette, csak drámában a dialógusokat.

— Szóval doktor ur, megtagadja tőlünk a színházat. Sajnálom, hogy más tényezőkhöz kell majd fordulnom, de higgye el, legjobban szerettem volna, ha a művészet ügyét művészek igazítják el egymás között.

Az igazgató hideg, bálványos kimért-séggel széjjeltárta a kezét.

— Nem tehetek másként, nagyon sajnálom! De úgy vélem, mások sem fognak segíteni magán. Rosszak az idők.

— Majd megjavítjuk! Alászolgája, a közeli viszontlátásra igazgató ur!

Alex Gerold a zsidó napilaphoz hatatott. Itt tudta meg, hogy a szerkesztő egészen fiatal ember, aminek nagyon megörült. Az ő esetében most rámenős, lendületes akcióra lesz szükség, az új zsidó művészetért pedig mindenféle, főképp fiatalok doboltak és riadóztak.

A szerkesztő épen cikket diktált, amiben nem engedte zavartatni magát. Az igazgató a várakozás ideje alatt tehát körülnézett. Cionista jelvények, fotográfia, a vezér méltóságteli jellegzetes, szakállas képe a hid korlátján, héber jelmondatok a Bibliából és Achad Haam írásából a falakon, az asztalokon pedig szanaszéjjel héber és jiddis brosurák, újságok.

Ezt is jó jelség vette. A cionizmus akkor expanzív korszakát élte, forrottak és buzogtak benne az erők. Nagyön hasznos segítőitársakat remélt ezektől az emberektől.

Héberül köszöntötte a szerkesztőt, aki huszegynéhány esztendőjével tizenhét évesnek látszott, áttetsző arcboré volt, kaldeusi nagy orral, merészen ivelt homlokkal és apró szemekkel: művészi és érdekes jelenség.

A tizedik másodpercben már bizalmas barátok lettek.

— Ide figyeljen! Ugy hiszem, maga kötelességének fogja érezni, hogy a művészetnek segítségére siessen. Meg fogja tenni, látom a mosolyáról, ezt megérezem a hallgatásából. Bizonyára írástudók ivadéka, magam is nagy emberek leszármazottja vagyok, a társulatom több tagja is az. Nagyon kérem, sürgősen intézkedjék!

A szerkesztő ugyan a gyors akció embere volt, de nem a sietős cselekvéseké. Nyugodtan átnézte és megkorrigálta a cikket, cigarettára gyújtott, hogy frissebben gondolkozzon, azután karonfogta Alex Geroldot és utközben újra elmondatta magának a magyar szinigazgatóval történt jelenetet.

Egy kávéház előtt megállottak.

— Üljön be, husz perc múlva hozom a határozatot.

— Husz perc. Nem lesz kevés.

— Vagy lesz valami a dologból, vagy nem lesz. Husz perc bármelyik eset számára elegendő. Legfőbb egy félóra alatt fogjuk eldönteni az ügyet.

Félóránál mégis tovább tartott az eset, mert az igazgatóval akkor interjút csinált a város legismertebb riportere, aki épen ebben az ügyben járt fenn nála. Az egyik délutáni újság ugyanis már pedzette a jiddis színtársulat ügyét és eleve is hevesen tiltakozott az ellen, hogy a magyar művészet csarnokába bebocsássák őket. Az újságíró — egy székelgy gólem — bőszesen csapkodta az asztalt.

— Ezek a svábok mindig jobb magyarak akarnak lenni nálunknál. Menjenek a fenébe. A régi irodalomban is a rác Dugonics és az olasz Gvadányi volt a nagy magyar. A jóhiszemű igaz magyar Kazinczyt meg mellőzték a handabandázásukkal. Most odaát Pesten muriznak ezek a füttykös osztrákok és rác atyafiak. En igenis amellettt vagyok, hogy ezeknek a zsidóknak adják ki a színházat. Hallottam, hogy igazi művészek, ezek elől, pedig nem lehet ugysem elzárni a levegőt. Ha a Biznizben játszanak, az csak a mi szégyenünk lenne. Tartunk össze legalább a művészetben, mi kisebbségek.

Ekkor nyitott be a zsidó szerkesztő. Az újságíró örömmel köszöntötte a zsidó lapszerkesztőt.

— Mit szólás — kérdezte hirtelen — az ellenetek készülő merénylethez? Váratlan hang, ami jólesően érintette a szerkesztőt.

Utközben ugyanis arra gondolt, hogyan lehetne a magyar sajtót megnyerni a zsidó művészet ügyének és erre a kollégájára gondolt, aki egyenes volt és tisztalátású, józan itéletű zurnalista.

A meglepően kedvező változás nyeregbe lendítette a szerkesztőt.

— Jó, hogy találkozom veled! Szerettem volna ugyanis megtárgyalni azt a kampányt, amit együtt indítanánk a tisztá művészet érdekében.

Az újságíró elgondolkozott.

— Ha simán megy a dolog — mondotta végül — akkor ne törődünk ezeknek az embereknek a dörömbölésével. De ha az igazgató ur is odaáll ezek mellé...

— Az igazgató urnak — vette át a szót a szerkesztő — nem érdeke, hogy a zsidó színházlátogatókkal összerugja a port.

Az igazgató pillanatokig habozott.

— Uraim, soha békebontó nem voltam, most sem akarok az lenni. Szerkesztő ur, a színházat a zsidók megkaphatják. Ha kell akár egy hétre.

Szívélyesen bucsúztak az igazgatótól és Alex Gerold hálásan és büszkén szorította magához a fiatal szerkesztőt.

— Örülök, hogy nem csalatkoztam az erdélyi zsidóknak.

Ez volt öntelt boldog köszönete.

— Majd meglátja — mondta bucsúzáskor — büszke lesz, hogy éretünk fáradozott. Büszke lesz reánk!

Kolozsváron előbb a „Halál tarlóján” című drámát mutatták be szokatlan sikerrel. Az újságok és a közönség napokon át foglalkozott a darabbal. A meséjét, az előadást, a díszleteket vitatták az erkölcs, a higiena, a művésztörténelem, az esztetika és szocializmus szempontjai szerint. De abban mindenki megegyezett, hogy azt a darabot egyedül Barbára Gold tette naggyá. Valaminthogy a képviselő ur neve alatt előadott „Csecsemők alkonya” című drámát is csak az ő előadásában lehetett élvezni.

Meginterjűváltak, lefotografáltak, eszelős poéták verseket írtak hozzá, garadával kapta a virágokat és a zsidó kurzusok vezetői meghívták jiddis és héber költeményeket szavalni. Szívesen volt a fiatalság között, fiúk és lányok egyképen rajongtak érte. Előadás után a félisteneket csöndes dialmenetben kísérte a fiatalság, amely nagy szeretetében mindennap gondoskodott valami kedves meglepetéssel.

Megszervezték őket a zsidó művészet hódolására. Egy emigráns fiatal ember a „Világbarát” című lap munkatársa vezette őket, kioktatta a fiatalokat, mikor és hol ünnepejjék Barbára Goldot, nehogy a sok óváció a terhére essen. A beosztásra szüksége volt főleg azért, hogy egyedül lehessen sokat Barbárával, akihez nyugtalan és misztikus vonzalmat érzett, ami több és más volt fiatalos vonzódásnál. Barbára, akit a tanuláson kívül semmi sem tudott lenyügözni, ezt a fiút megkedvelte.

(Folyt. köv.)

Rádió műsor

Idő középeurópai

Csütörtök, október 10.

Budapest. — 9.15. Trio-hangverseny. Mozart, Wagner, Bartók, Kodály, Liszt, Mendelssohn műveiből. 9.30. Hírek. 12. Déli harangszó. 12.05. Gramofonhangverseny. Mozart: Figaró házassága, Verdi: Rigoletto, Verdi: Alarcosbál, Puccini: Tosca, Verdi: Traviata, Peter: A vig kovácsok. 12.25. Hírek. 13. Pontos időjelzés, időjárásjelzés. 14.30. Hírek, élelmiszerárak. 16. Rádió Szabadegyetem. Dohnányi: Szerenád. Körmöczy Emil dr. előadása: Az első segélynyújtás. Utána pontos időjelzés, időjárásjelzés. 17.10. Gazdasági előadás. 17.40. Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 1850. Gyorsírási tanfolyam. 19.25. Angol nyelvoktatás. 20. Zongora-hegedű-szonáták. Brahms műveiből. 21. Másfélórás könnyű zene. 22.30. Pontos időjelzés, időjárásjelzés, hírek. Majd Sovánka cigányzenekarának hangversenye.

Breslau: 22.30. Sziléziai filharmonikusok hangversenye. Wagner, Saint-Saens, Brahms műveiből.

Bucaresti: 21. Hangverseny. Bimskij-Korsakov: Bizet, Mozart, Moszkovszkij, Borodin dalaiból.

Frankfurt: 21. Zongorahangverseny. Wagner: Induló, Geiger: Lehár-egyveleg, Uhl: Te vagy álmaim asszonya, Freudenthal: Barna a babám, mint a csokoládé. Mannfréd: Vándordalok. Márkus: Van hely a szívedben. Strauss: Dunakeringő. Frederiksen: Zenekepek Skandináviából. Esiler! Legényinduló.

Kattowicz: 20.05. Közv. Krakkóból. Köln: 20.40. Siegfried III. felvonása. Könnigsberg: 20. Hegedű- és orgonahangverseny.

Krakkó: 20.30. Hegedű- és zongorahangverseny.

Milano: 20.30. Mascagni. Kis Marat c. operája.

München: 20.15. Szimfonikus hangverseny. Wagner, Dvorák, Csajkovszkij műveiből.

Nápoly: 2 ép 2 Mardella, „Miss Amerika” c. operettje.

Osló: 20. Gordona és hárfahangverseny. Schubert, Verdal, Saint-Saens, Glazunov műveiből.

Ostrava: 19.45—22.15. Közv. Prágából. 22.15. Közv. Brünnből.

Toulouse: 21.16. Műdalok, orosz énekek.

Varsó: 20.30. Hárfahangverseny. Zágráb: 19.30. Operaelőadás a Nemzeti Színházból.

Péntek, október 11.

Budapest. 9.15. Hangverseny: Chopin, Grieg, Liszt, Felber műveiből. 9.30. Hírek. 12. Déli harangszó. 12.05. Rádió házikvartettjének hangversenye. 12.25. Hírek. 13. Pontos időjelzés, időjárásjelzés. 14.30. Hírek, élelmiszerárak. 15.45. Képvitel. 16.20. Harsányi Gizi meséi.

Egy jóharban levő, szép hangú rövid zongora bérbeadó: özv. Jámorné, Kossuth Lajos-utca 13.

RÁDIÓTECHNIKUS nagy praxissal állást keres szombat megtartásával. Goldstein, Oradea, Cosbuc 9.

Friss kóser bivaly-és tehéntej naponta kész. csecsemőknek és betegeknek állandóan egy tehéntől fejve, házhoz szállítva is kapható. Ugyanott állandóan friss kóser tejfejl, túró és vaj is kapható. Schwartz Ignác Strada Juliu Maniu (Szentegyház-u.) 24.

EGYETEMI hallgató intelligens orth iz. csafádnál ellátást keres. Aruforgalmi Rt. Satumare

Előzetes jelentés!

Ön tudja legjobban, hogy mit jelent az, ha nagymosáskor nem kell többé a ruhát dörzsölni.

A világhírű Benzitszappan olyan vegyiösszetételű, hogy Ön csak este beáztatja a beszappanozott ruhát, reggel kifózi, három vízben kiöblíti és anélkül, hogy csak egyszer is dörzsölni kellene kész a mosás.

Ártalmas anyagokat nem tartalmaz

A Benzit szappan rövid időn belül mindenütt kapható lesz

Asszonyom!

Mert a Benzitszappan kettős hatása: a szappanban levő Benzit kioldja a sziniszappan pedig kitisztítja a legmakacsabb szennyet is ruhából.

A Benzit a szövetek rostjainak a legelrejtettebb zugaiba is behatol és minden szennyet kiold.

Számos német birodalmi és több külföldi szabadalommal védve.

16.45. Pontos időjelzés, időjárásjelzés és hírek. 17.10. „Az iskolásgyermeknek egészséges életmódja” előadás. 17.40. A m. kir. honvédegyalgezered hangversenye. Fricsay: Magyar Induló. Strauss: Imperial keringő. Suppé: Egy nap Bécsben. Verdi: Traviata. Komzák: ABC. 19. Francia nyelvoktatás. 19.45. Előadás a Studióból. Szentivánéji álom. 22. Pontos időjelzés, időjárásjelzés és hírek. Majd ifj. Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye.

Bécs. 20. Dalcst. Brahms: Temetőben, Salome, Örök szerelemről. Mahler Gustáv: Az ör éjjeli dala. Szépségért szeretem. Elveszni jöttem a világra, Válni-kerülni. Klemperer: Engedd nálad kipihennem magam. Grosz Vilmos: Groszból, Tunisból, Magyarból. Hans: Gálás ünnep. Chlorisnak: Tuktuku, finn dal. Fosti: A cadixi leányok.

Belgrád. 20. Opera-közvetítés a Nemzeti Színházból.

Berlin. 20.40. Fuvós kamarazene. Pozsony. 20.20. Tót népdalok cigányzenekarral.

Breslau. 21.15. Dalcst.

Bucaresti: Szimfonikus hangverseny. Frankfurt: 22.45. Mandolinhangverseny. Genf: 20. Gramafon, 20.35. Hangverseny. Hamburg: Népszertű hangverseny. Dvorák: Carneval-nyitány. Mozart: Aria a „Szöktetés a szerályból” c. operából. Szendiarov: Három páma. Strauss Richard: Négy dala. Schaub: Rádió muzsika. Alfvén: Svéd rapszódia. Bizet: Carmen. Strauss János: Bácsi vér.

Kattovicz: 19.30. Ariák és dalok. Kassa: 20.20. Közvetítés Pozsonyból. Milano: 20.30. Szimfonikus hangverseny.

Nápoly: 21.02. Verdi: „Miller Lujza” c. 3 felvonásos operája.

Osló: 20. Szimfonikus hangverseny. Haydn, Mozart, Beethoven műveiből.

Ostrava: 20.20. Közvetítés Pozsonyból. Prága: 21. Kamarazene, 22.15. Táncozene.

Róma: 21. Elsővirágzás. Pietri operettje. Toulouse: 21.45. Szimfonikus hangverseny. Berlisz, Brahms, Delibes, Massenet, Verdi műveiből.

Varsó: 20.15. Filharmonikus hangverseny. Vilna: 19. Gramafonhangverseny.

Apróhirdetések

Melyik intelligens fiatal zsidó lánynak lenne kedve levelezni egy 24 éves erdélyi fiúval, ki Észak-Canadában tartózkodik, és ez uton keres szórakozást. Leveleket esetleg fényképpel „Voll Tarbutdiak” jellegre következő címre kérek: Box 780, Saskatoon, Canada

Friss kóser bivaly-és tehéntej naponta kész. csecsemőknek és betegeknek állandóan egy tehéntől fejve, házhoz szállítva is kapható. Ugyanott állandóan friss kóser tejfejl, túró és vaj is kapható. Schwartz Ignác Strada Juliu Maniu (Szentegyház-u.) 24.

EGYETEMI hallgató intelligens orth iz. csafádnál ellátást keres. Aruforgalmi Rt. Satumare

Szerkesztő: Strada Baron L. P. Telefon

Éjjeli telefon

ELŐ

Egész felelős

Negyedévre egy hónapra

X. évfolyam

19

Október 1

5690 év

Saratea

494 szavazat
Károly extra
A liberálisok

B

Habemus papam... után a nemzetgyűlés órákor új régenst vá jogok gyakorlásának genstanács ismét meg az ország lakossága nyekhez méltó nyu történeteket és csak harcos csatogása zav nepélyes nyugalmat. lemondásának drámá manyok előre nem lá a tróntudlás folytatn szakadt s hogy a ré senek szabályozása ne ban oly módon lefejtette volna két válsé és megrázkodtatásain den alkotmányügyi kö kizáró áthidalását.

Maniu Gyula hignek, államférfini tapitásának köszönhető, életében válságos for regnum minden zökke be. A kormány alkot tartásával szemben m még soha ily lázasan lisszamögötti áskálódás el minden olyan kísér a törvények szellemét alkotmányos válságát

És a miniszterelnök és az effemer pártér személyi szempontok történelmi perspektivá gasabbrendű érdekeit vesztő magatartása ju régens személyének b dinánd király utmuta niszterelnök, midőn C semmitől sem tanács olyan férfiu állított gan régens helyébe, a gyobb igazságszolgált be és mint ilyen, párt lőtt azt az igazságot e reprezentálja, amelyne kat gyakorló régenst érvényesülnie kell. C megválasztásával doku parasztpart, hogy a v natyi politikai érdeke régenség intézményén totta seme előtt. Ne teant megválasztása, Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.

Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.

Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.

Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.

Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.

Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.

Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.

Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.

Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.

Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.

Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.

Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.

Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.

Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.

Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.

Maniu és a mögötte á vése, hogy megóvják lasztást a politikai pi jaitól.